Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ

№ 236 (5827).
15 ОКТЯБРЬ 1985 й.
СЕШАНБА
Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган.
Баҳоси 3 тийин.

ЎЗБЕКИСТОН КОМПАРТИЯСИ ТОШКЕНТ ШАҲАР КОМИТЕТИ ВА ТОШКЕНТ ШАҲАР СОВЕТИНИНГ ОРГАНИ

ТОНГГИ ГАЗЕТАЛАРДА

● Қишлоқ хўжалигига интенсив технология талабларига жавоб берадиган сифат жиҳатдан янги машина ва ускуналар комплексини етказиб бериш — социалистик ҳамдўстлик мамлакатлари олимлари, конструкторлари, машинасозларининг муштарак вазифаси ҳисобланади. Бу вазифани ҳал этиш йўллари Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашининг машинасозлик соҳасида ҳамкорлик бўйича тармоқ бюроси комитетининг биринчи мажлисида муҳокама этилмоқда. Бу мажлис 14 октябрь куни Тошкентда очилди.

● 14 октябрь куни Тошкентда очилган III халқаро симпозиум «Биосфера ҳолатининг комплекс улкан мониторинги» мавзуини муҳокама қилмоқда. Симпозиумда 20 дан кўпроқ мамлакат ва халқаро ташкилотнинг икки юзга яқин олим ва мутахассиси қатнашмоқда.

КПСС МАРКАЗИЙ КОМИТЕТИДА

1985 йил 14 октябрь куни ўртоқ М. С. Горбачев раислигида КПСС Марказий Комитетининг Совет Иттифоқи Коммунистик партияси янги таҳрирдаги Программасини тайёрлаш комиссияси мажлиси бўлиб ўтди.

Тайёрланган янги таҳрирдаги Программа лойиҳасини муҳокама қилишда комиссия аъзолари: СССР Ёзувчилар союзи правлениесининг биринчи секретари Г. М. Марков, СССР Фанлар академиясининг вице-президенти П. Н. Федосеев, ВЦСПС раиси С. А. Шалаев, КПСС Ростов область комитетининг биринчи секретари А. В. Власов қатнашдилар.

Комиссия ўзи ишлаб чиққан лойиҳани кўриб чиқиш учун КПСС Марказий Комитетининг навбатдаги Пленумига тақдим этишни мақсадга мувофиқ деб топди.

(ТАСС).

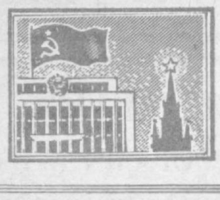

УЛУҒ ОКТЯБРЬ ШАРАФИГА

ПАРТИЯ ТУРМУШИ: *ҳисобот ва сайловлар*

МАТБУОТ МАРКАЗИ ХАБАР БЕРАДИ

Ютуқларни холисона баҳолаб...

Шу кунгача партия ташкилотларида 1300 дан зиёд ҳисобот-сайлов йиғилишлари бўлди, яъни Тошкент бошланғич партия ташкилотларининг ярмида ҳисобот-сайлов йиғилишлари ўтди. Уларда 40 минг коммунист иштирок этди, уларнинг деярли ҳар тўртдан бири ўз Устав ҳуқуқидан фойдаланиб, сўзга чиқди.

Йиғилишларда маъмурият фаолиятини назорат қилиш бўйича 700 га яқин комиссия сайланди. Улар ишлаб чиқаришга, кадрларни тарбиялашга партиявий таъсирнинг муҳим омили ҳисобланадилар. Айниқса, ҳозирги шароитларда бу комиссияларнинг роли катта. Улар ишлаб чиқариш самарадорлигини ошириш, фан-техника тараққиётини жадаллаштириш учун кўп иш қилишлари мумкин. Сайланган комиссияларнинг ярми фан-техника тараққиётини жадаллаштириш, шартнома буюртмаларини бажариш, маҳсулот сифатини яхшилаш, интизомни мустаҳкамлаш сингари муҳим йўналишларда иш олиб борадилар.

Ҳисобот-сайлов йиғилишларининг кўпчилиги юксак савияда ўтмоқда. Коммунистлар ҳисобот даврида қилинган барча ишларни чуқур таҳлил этмоқдалар, эришилган ютуқларни холисона баҳолаб, шу асосда келгусидаги иш режаларини белгилаб олмоқдалар.

Фақат бўлимлар, цехлар, айрим коммунистлар, айниқса раҳбарларнинг ишларига йиғилишларда талабчанлик билан, принципиал баҳо берибгина қолинмай, партия ташкилотларининг секретарлари ва бюролар ишига ҳам ана шундай ёндошиляпти. Масалан, грампластинкалар заводи, «Узэлектросетьстрой» трестининг махсус қурилиш-монтаж бошқармаси, Ленин райони пишчеторги ва бошқа баъзи корхона ҳамда ташкилотлар партия бюроларининг фаолиятига қониқарсиз баҳо берилди. Ишда хато ва нуқсонларга йўл қўйган, бошқаларни ўз ортларидан эргаштира олмаган, сусткаш, партия ташкилоти, бутун коллективни сафарбар этолмаган коммунистлар иши ана шундай принципиал баҳо олди.

Партиямиз XXVII съезди тобора яқинлашиб келяпти. Ҳисобот-сайлов кампанияси қизғин паллада. Йиғилишларда ишчанликни ошириш, омманинг социал-активлигини кучайтиришга қаратилган кўп қиррали иш олиб бориляпти.

ИСТЕЪМОЛ БУЮМЛАРИГА— КЕНГ ЙЎЛ

КОМПЛЕКС ПРОГРАММА—АСОСИЙ МЕЗОН

«Электробитприбор» заводида яқинда электр ёриткичларнинг янги турлари ўзлаштирилди. Ялтироқ никель трубкалар ва пластмассадан тайёрланаётган бу буюмлар иштиёқ билан сотиб олинмоқда. Чунки улар уйдаги мавжуд мебелларга жуда уйғунлашиб кетади. Айни пайтда хонага файз. киритиб туради. Шу кунга қадар янги буюмлардан 3200 дона тайёрланди. Шу йилнинг ўтган даври мобайнида бир ва уч лампочкали ёриткичларнинг янги хиллари ҳам ишлаб чиқаришда ўзлаштирилди.

— Эришилган муваффақият билан чегараланиб қолганимиз йўқ, — дейди заводнинг бош конструктори И. Ёқубов. — Шу йилнинг охирига қадар яна бир неча хил янги электр маҳсулотлари савдога чиқарилади. Корхонамиз коллективи Москвадаги Бутуниттифоқ илмий текшириш институти ходимлари билан ҳамкорликда изланишни давом эттирмоқда.

Ишчи ва хизматчиларимиз 1986—2000 йилларда халқ истеъмол моллари ишлаб чиқариш ва маиший хизматни ривожлантириш Комплекс Программасини синчиклаб ўрганиб чиқдилар. Программада қўйилган вазифалар бевосита бизга ҳам тааллуқлидир. Корхонамизда ўн иккинчи беш йилликда янги ускуналар ўрнатиш, ишлаб чиқариш технологиясини такомиллаштириш, маҳсулотлар хилини кўпайтириш бўйича жуда кўп тадбирлар амалга оширилади. Пластмасса буюмларининг сиртини электрвакуумда металл қатлами билан қоплашни ўзлаштирамиз. Бу анча мураккаб вазифа. Лекин коллективимиз уни шараф билан уддалайди, деб айтишимиз мумкин. Ахир халқ турмуш фаровонлигини янада яхшилаш партия ва ҳукуматимизнинг асосий талаби бўлиб турибди. Бинобарин биз ҳам изланишни давом эттиришимиз, кенг истеъмол буюмлари сифатини яхшилаш, хилини кўпайтириш, чидамлилигини ошириш борасида кўп иш қилишимиз зарур.

Совет Иттифоқи меҳнаткашлари! 1985 йил планини бажарайлик, ўн биринчи беш йилликни муваффақиятли туғаллайлик!

(КПСС Марказий Комитети Чақириқларидан).

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ — ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ

ГАЗЕТАЛАРИ ВА «ГЛАВТАШПАССАВТОТРАНС» БОШҚАРМАСИНИНГ ОТАЛИҚДАГИ ОБЛАСТЛАРНИНГ ПАХТА ДАЛАЛАРИДАГИ МАТБУОТ МАРКАЗИ.

Махсус мухбирларимиз Ҳ. Икромов, А. Хатамов, Р. Нуъмонов, Т. Каримовлар Жиззах ва Сирдарё областларидан хабар қиладилар.

ПАХТАЗОРДАН ДАРАКЛАР № 5

„ОҚ ОЛТИН“ - ВАТАНГА

Республика областларида пахта тайёрлашнинг бориши тўғрисида шу йил 14 октябрга бўлган

МАЪЛУМОТ

(Планга нисбатан процент ҳисобида)

Биринчи устун — областлар; иккинчи устун — бир кунда тайёрланган пахта; учинчи устун — мавсум бошидан буён.

Фарғона	1,67	80,99
Наманган	1,50	74,82
Хоразм	0,86	74,48
Тошкент	0,54	74,03
Бухоро	0,85	68,07
Андижон	0,81	65,12
ҚҚАССР	1,28	63,42
Сурхондарё	1,55	62,90
Навоий	1,06	59,39
Самарқанд	0,94	52,41
Сирдарё	0,82	52,41
Жиззах	0,87	49,27
Қашқадарё	1,11	40,82
Республика бўйича:	1,08	62,89

ПОЙТАХТ ҚУРИЛИШЛАРИДА

ЯНГИ УЙ

Ленин кўчасида тажриба тариқасида қурилган турар жой биносини фойдаланишга топширишга тараддуд кўрилмоқда. Тошкент қурилиш Бош бошқармаси қурувчилари нодир архитектура ечимига эга бўлган ана шу бинони бунёд этиш учун кўп куч ва ғайрат сарфладилар. Улар илғор технологиядан фойдаланиб, ҳамшаҳарларимизга яхшигина совға ҳозирлашди.

Осмонўпар бинода Пардозлаш тресги 29-қурилиш бошқармасининг бир нечта бригадаси сайқал бериш ишларини олиб бормоқда. Ҳар бир коллектив ўз олдига топшириқни тез ва сифатли бажариш вазифасини қўйган. Объектда меҳнат қилаётган II ва III даражали Меҳнат Шуҳрати орденларининг кавалери Турсун Саъдиев бошлиқ бригада яхши натижаларга эришмоқда. Бригаданинг ҳар бир аъзоси смена топшириқларини 120 — 130 процент бажаряпти.

Тошкент қурувчилари шу кунларда ўз меҳнат муваффақиятларини Улуғ Октябрнинг яқинлашиб келаётган 68 йиллигига ва КПСС XXVII съездига бағишламоқдалар.

СУРАТЛАРДА: (чапдан-ўнгга) бригада бошлиғи Т. Саъдиев, бригада аъзолари М. Насибулина, Т. Гиматова, М. Бердиева; экспериментал уй.

Х. Мирзакаримов фотолари.

ТОШДУ СТУДЕНТЛАРИНИНГ ҲИССАСИ

Шу кунларда В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университетининг 5 мингга яқин студенти Сирдарё областининг Оқолтин районидаги Ворошилов номли ва «СССР 60 йиллиги» совхозлари пахтазорларида «оқ олтин» термоқдалар.

Университет ҳашарчи-студентлари 70 та қишлоқ хўжалик отрядига бўлинган. Улар теримда юксак натижаларга эришиш учун ўзаро социалистик мусобақани тобора авж олдирмоқдалар. Университетнинг илғорлари сафи кун сайин кенгайиб боряпти. «Мухбир» отрядидан З. Олқорова ва К. Мавлонов, «Спартак» отрядидан Г. Шодиева ва С. Аҳмедова, «Квант» отрядидан Г. Турсунқуловаларни университет бўйича бугунги кун машъаллари дейиш мумкин. Улар кунига 130— 140 килограммдан дурдона териб бермоқдалар.

Университет штабида бизга тарих факультети студентлари пахта тераётган пайкалга боришни маслаҳат беришди. Ҳақиқатан ҳам бу ерда студентлар аъло даражада меҳнат қилишаётган экан. Буни факультетнинг пахта йиғим-терими штабида тарих фанлари доктори, профессор Г. Хидоятов қуйидагича изоҳлади:

—Факультетимизнинг йигит ва қизлари ҳаво очиқ кунлардан иложи борича самарали фойдаланишга ҳаракат қилишяпти. Студентларнинг ишлаши, дам олиши пухта йўлга қўйилган. Яратиб берилган яхши шарт-шароит ва студентларнинг меҳнатсеварлиги ажойиб самаралар беряпти. Студентларимиз ўз машъаллари билан ҳақли равишда фахрланадилар. Ўзлари ҳам уларга тенглашишга астойдил интилмоқдалар.

Биз университетнинг қайси факультети қайси қишлоқ хўжалик отрядида бўлмайлик, ҳамма жойда ёшларнинг фидокорона меҳнат қилишаётгани шоҳиди бўлдик.

В. И. Ленин номидаги Тошкент Давлат университетининг студентлари ҳамиша Ўзбекистон пойтахти олий ўқув юртлари коллективларининг олдинги сафларидан бирида бўлиб келганлар. Анъанага кўра улар қалб даъвати билан ҳозирги энг масъулиятли ва терим мавсумининг ҳал қилувчи палласида қишлоқ меҳнаткашларига астойдил ёрдам бермоқдалар.

СУРАТЛАРДА: ТошДУнинг теримда намуна бўлаётган студентлари; университет студентлари уйган «оқ олтин» хирмони.

ГАЗЕТАНИНГ ИЧКИ САҲИФАЛАРИДА

НОН—БЕБАҲО БОЙЛИГИМИЗ

Нон — ризқи-рўзимиз, фаровон ҳаётимиз кўрки, файзи, бебаҳо бойлигимиз, она-Ватанимизнинг кучи ва қудратидир. Бу азиз неъмат миллионлаб бободеҳқонларнинг, ишчи-хизматчиларнинг куч-қуввати, пешона тери, эзгу меҳнати билан яратилишини ҳар бир ақли расо инсон билади. Лекин, афсус-надомат билан айтамизки, кўпинча нон ва нон маҳсулотлари ҳаддан ташқари исроф қилиб юборилмоқда. КПСС Марказий Комитетининг Бош секретари М. С. Горбачев шу йил сентябрь ойида Целиноград шаҳрида бўлиб ўтган партия-хўжалик активи кенгашида нон ва нон маҳсулотларининг исроф бўлаётганига қарши жиддий кураш олиб бориш кераклигини алоҳида уқтириб ўтди. Бу ҳақда ҳар бир оила, ҳар бир киши, бутун жамоатчилик ўйлаши лозим.

Тўкин-сочин ва фаровон ҳаётимизни янада гўзаллаштириш учун ҳар биримиз нон, дон-дун ва озиқ-овқат маҳсулотларини тежаб тергашга, нобуд қилмасликка бош-қош бўлишимиз керак. Умумий овқатланиш жойларида, маҳалла, турар жой массивларида, ЖЭҚлар қошида нон маҳсулотлари исрофгарчилигига йўл қўймаслик мунтазам ва қатъиян назорат қилинмоғи лозим.

(Газетанинг 3-саҳифасидаги материалларда бебаҳо бойлигимиз— нонни эъзозлаш, уни тежаб тергаш ҳақида ҳикоя қилинади).

ХАЛҚ ШОИРАСИГА БАҒИШЛАБ

14 октябрь куни Тошкентда СССР Давлат мукофоти лауреати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони шоира Зулфия юбилейига тайёргарлик кўриш ва уни ўтказиш ташкилот комитетининг мажлиси бўлди. Унинг ижодий йўли тўғрисида ҳикоя қилувчи адабий кечалар, илмий конференциялар, виставкалар ўтказиш кўзда тутилмоқда. Тез орада китобхонлар Ўзбекистон халқ шоирасининг уч томлик асарлар тўпламини оладилар. Бу тўпламни Ғафур Ғулом номидаги адабиёт ва санъат нашриёти ўзбек тилида босиб чиқармоқда.

(ЎзТАГ).

ШАҲРИМИЗ ОБОД, ҲАВОСИ ТОЗА БЎЛСИН

● *Атроф-муҳит муҳофазаси—умумхалқ иши*

ҲАММАМИЗНИНГ БУРЧИМИЗ

Шаҳримизда ҳаво ва сув мусаффолиги учун ўтказилаётган ойликнинг қандай муҳим аҳамиятга эгалигини таъкидлаб ўтиришга ҳожат бўлмаса керак. Бугунги кунда бу муаммо ҳар бир тошкентликни ҳаяжонлантирмоқда. Шунинг учун ҳам жуда кўплаб корхона, ташкилот, ўқув юртлари, турар жой массивларида бу тадбирнинг ўз вақтида ўтказилаётганлигини айтишиб, ойликда актив иштирок этишмоқда.

Лекин шунга қарамасдан ҳамон хазон бўлган баргларни, рўзғор чиқиндилари ёқиб юборилаётганлигини, микрорайонларда уюлиб ётган чиқиндиларни учратиш мумкин. Бу ишлар «Автодормехбаза» трестининг транспорт хизматида узилиш бўлаётганлиги сабабли содир бўлмоқда. У чиқиндиларни олиб кетадиган машиналарнинг кечикиб келиши ва ўз вазифасини ҳар доим ҳам яхши бажармаслиги оқибатида рўй бермоқда. Ана шундай камчиликларга барҳам бериш мақсадида трест томонидан машиналарнинг маршрутига аниқлик киритилди, графикларга амал қилиб хизмат кўрсатиш назорат остига олинди, райондаги навбатчи бригадалар ёрдамида дуч келган ерга ташлаб кетилган чиқиндилар шаҳар чеккасига чиқариб ташланмоқда. Бундан ташқари шаҳарнинг санитария жиҳатдан озодалигини таъминлаш учун бошқа корхона ва ташкилотлар томонидан қўшимча 185 та юк машиналари ажратилди.

Лекин шунга қарамасдан шаҳар озодалиги учун ҳали ҳам етарли ишлар қилинаётгани йўқ. Шаҳар ҳавосининг булғанишида «Ташсельмаш», «Узбексельмаш», «Таштекстильмаш», «Узбекхлопкомаш», Сергелидаги қурилиш материаллари ва конструкциялар заводи, тўқимачилик комбинати, Қуйлиқдаги асфальт-бетон заводи айбдордир. Бундай корхоналар номини кўплаб келтириш мумкин. Саноат корхоналари раҳбарлари қисқа муддат ичида йўл қўйилган камчиликларни бартараф этиб, шаҳар ҳавосининг мусаффо бўлиши учун қайғуришлари керак.

Район ободонлаштириш бошқармалари, ирригация трестлари магистрал каналлардаги қувурларни, сув тақсимлагич иншоотларини тезда тозалашлари зарур.

Шаҳримиз ҳавосининг тоза бўлиши, санитария қоидаларига қатъий амал қилиш даражасига боғлиқ эканлигини барча тошкентликлар мутлақо унутмасликлари керак.

• Ишчи сулолалари ҳақида ҳикоялар

МЕҲНАТ ҚАДРИ

Ўша куни Боситхон аканинг уйида катта шодиёна бўлди. Ўғли Равшан Совет Армияси сафидаги хизмат муддатини ўтаб, яна оиласига қайтди. Бу шодиёна муносабати билан хонадонга жуда кўп ёру-дўстлар, қариндош-уруғлар тўпланишди. Хурсандчилигини баҳам кўрар экан, Боситхон ака ўзининг болалигини эсга олди...

Уруш туфайли ёш бошини катта қилиб оила юмушларини бажаришга мажбур бўлди. У барча қийинчиликларни зиммасига олар, кунни тунга улаб меҳнат қиларди. Тайёрланган маҳсулотлар жангчиларга жўнатиларди. Озиқ-овқат етишмас, устилари юпун эди.

Ниҳоят Ғалаба куни етиб келди. Мамлакатимизда осойишта, бунёдкорлик меҳнати бошланди. Ўшанда у 17 ёшда эди. Тошкент тўқимачилик комбинатининг 1-тўқув фабрикасида ремонтчига шогирд бўлиб ишга жойлашди.

Йиллар ўтиши билан ҳалол меҳнати туфайли комбинатда энг таниқли ишчилардан бирига айланди. Рўзғорини таъминлаб турди. Оила аъзоларининг сафи кенгайди. Энг асосийси шундаки, фарзандларининг кўплари ҳаётда отаси танлаган йўлни маъқул тутишди. Ўрта мактабни битирганларидан кейин тўғри комбинатга келиб созловчилик сирларини ўргана бошладилар. Баҳодир Низомхонов шу ердан армия сафига чақирилди. Хизмат муддатини ўтаб бўлганидан кейин яна фабрикага қайтди. Мана, иккинчи ўғли Равшан ҳам йигитлик бурчини ўтаб келди. У ҳам тез кунда яна корхонадаги ўзига хос оила — Босит аканинг созловчилар бригадасига келиб қўшилди.

Созловчилик касбини осон деб бўлмайди. Турли хил тўқув дастгоҳларини ҳамиша ишга шай туришини таъминлаш лозим. Уларнинг ишлаш принциплари, тузилишлари ҳам ҳар хил. Созловчи бу вазифаларни тез ва сифатли бажариши керак. Акс ҳолда тўқувчиларнинг меҳнат мароми бузилади. Бу эса умумий кўрсаткичнинг ёмонлашишига сабаб бўлади.

Масъулият билан вазифани уддалаш, ҳалол меҳнат қилиш ҳар бир ишчининг қадрини оширишини Босит ака ўз ҳаётида кўрган. Шу боисдан ҳам фарзандларини доимо сидқидилдан меҳнат қилишга, коллектив муваффақиятларини бойитиш учун изланишга, жон куйдиришга ундайди. Насиҳатлари беҳуда кетаётгани йўқ. Ҳозир ҳар икки фарзандига ҳам энг мураккаб вазифалар топшириляпти. Улар бу топшириқларни вақтида ва сифатли бажариб ўзларининг ҳаётдаги энг асосий мураббийси — отасининг юзини ёруғ қилишмоқда. Бундан ота ҳам, фарзандлар ҳам хурсанд.

Шуни қўшимча қилиш керакки, Боситхон аканинг оиласи ҳақиқий ишчилар оиласидир. Ўғилларидан ташқари қизлари ҳам ишчилик касбини танлашган. Улардан бири — Жамила ҳозир Фрунзе районидаги модалар ательесида чевар бўлиб ишлаяпти. Оиланинг энг кенжаси Ботир ҳам ишчи бўлиш ниятида.

Ҳалол меҳнат туфайли Боситхон ака элга танилди.

З. ДЎСТМУҲАМЕДОВА.

***

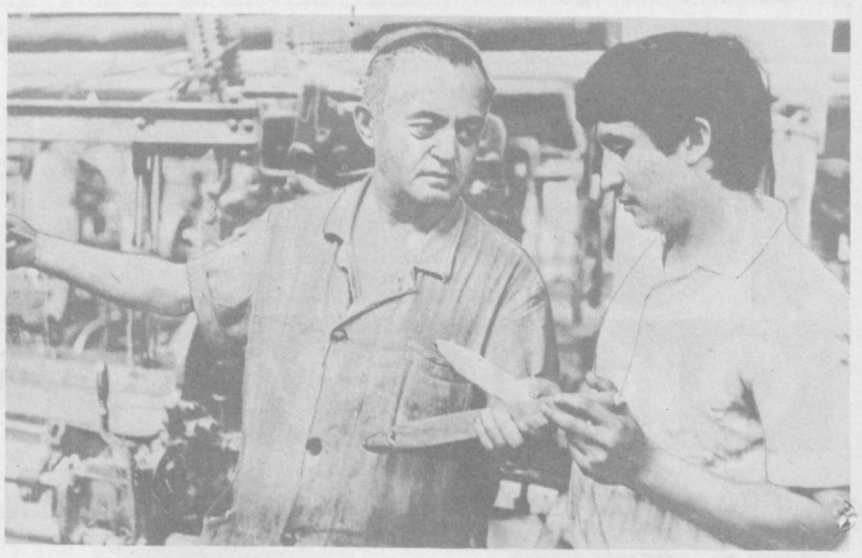

СУРАТДА: Боситхон ака Низомхонов ўғли Баҳодир билан иш устида.

• Тошкент келажакка одимламоқда

2000 ЙИЛ УЙЛАРИ

Уйлар муборак, тўйлар муборак! Бу сўзларни ҳар куни эшитиш мумкин. Чунки янги уйларга кўчиб кираётганларнинг, уй тўйи ўтказаётганларнинг адоғи йўқ. Тошкентлик қўли гул бунёдкорлар зукко меъморларимиз яратган лойиҳалар асосида ажойиб уйлар қуриб беряптилар. Мавжуд серияларадаги уйлар тобора такомиллашиб бормоқда. Биз кўплаб оқшомхонларнинг талабларига биноан «Ташгипрогор» институти бош инженери, техника фанлари кандидати, СССР Архитекторлар союзининг аъзоси Жаҳонгир ИСЛОМОВдан келгусида қуриладиган уйлар, уларнинг афзалликлари хусусида сўзлаб беришни илтимос қилдик.

— Институтимиз Тошкент шаҳрини қуриш ва реконструкция қилиш бўйича бош лойиҳа ташкилоти ҳисобланиб республика пойтахтини социал ривожлантириш бўйича кенг кўламдаги масалаларни ҳал этади.

1966 йил зилзиласидан сўнг шаҳримиз Иттифоқимиздаги энг кўркам шаҳарлардан бирига, қўшиқда куйланганидек, «Шарқ юлдузи»га айланди. Бу, биз, меъморлар олдига янада юксак масъулият юклайди, шаҳар келажаги тўғрисида мунтазам ўйлашга мажбур этади.

Келажакда, яъни 2000-йилда уйлар қандай бўлади? Бу вақтга келиб асосан уйлар кўкка бўй чўзади. Шаҳарнинг энига кенгайиши инженерлик коммуникациялари ва транспорт алоқалари проблемасини янада юқори даражага қўяди. Ҳозирнинг ўзида Тошкент майдони жиҳатидан мамлакатда учинчи ўринни эгаллайди.

Тошкент шаҳрини ривожлантириш бош планига кўра 9 ва ундан юқори қаватли уйларни кўпайтириш назарда тутилади. Хўш, бу уйлар қандай бўлади? Улар ҳозиргиларидан қайси жиҳатлари билан фарқ қилади? Уларнинг афзалликлари нимада?

Бу вақтга келиб асосан 9,12 ва айрим ҳолларда 16 қаватли йирик панелли уйлар қурилади. Чунки йирик панелли уйлар конструкциялар ҳажмини 25—30 процентга, меҳнат ва сарф харажатларни 35—40 процентга қисқартиради, қурилиш муддати ҳам одатдаги ғиштин уйларга нисбатан 1,5—2 баравар қисқаради.

Тошкент шаҳрида йирик панелли турар жой қурилиши соҳасидаги асосий йўналишни йирик панелли уйлар ва жамоатчилик бинолари индустриал буюмлари ягона каталоги асосида йирик панелли комплекс қурилишга ўтиш деб ҳисоблаш зарур. Бу эса лойиҳалаштиришнинг анъанавий блок-секция методини қўллаш имконини беради. Яъни меъморчилик лойиҳа ечимларини яратишнинг кенг имкониятлари очилади, хилма-хил кўринишдаги уйлар яратиш, сифатини ошириш, қурилиш муддатини ва унинг таннархини қисқартириш имконияти яратилади. Шунингдек, ундаги қулайликлар аҳолининг, ҳар бир оиланинг эҳтиёжини тўла-тўкис қондиради.

Ҳозирда институтимиз меъморлари «ТашЗНИИЭП» ва Тошкент шаҳар қурилиш Бош бошқармаси билан биргаликда Тошкент шаҳри учун ягона каталог ишлаб чиқиш ва жорий этиш устида иш олиб бормоқдалар. Чунончи, бундай уйнинг дастлабки намунаси ҳозирда Лохутий кўчаси ва Космонавтлар проспекти кесишган чорраҳада қад кўтармоқда.

Бугунги кунда каркас-панелли конструкциялардан ҳам кўпгина уйлар қурилмоқда. Лекин бундай бинолар асосий техник-иқтисодий кўрсаткичлари бўйича йирик панелли уйларга тенг келолмайди. Шунинг учун ҳам архитекторларимиз каркас панелли биноларнинг энг яхши намуналарини топиш устида тинмай изланмоқдалар. 16, 20 ва ундан юқори қаватли уйлар учун монолит ёки каттиқ йиғма ўқдан иборат темир-бетон каркасларни қўллаш мақсадга мувофиқдир. Бундай конструкция билан турар жой биноларини лойиҳалаштириш ва қуриш бўйича дастлабки тажриба бор. Чунончи, «Дўстлик» комплексида 20 қаватли бинолар қад кўтариб турибди. Гарчи ғиштин уйлар қурилиш ҳажми кўпайсада, лекин уларнинг салмоғи капитал қурилиш умумий ҳажмида вақти билан камайиб боради. Бунинг сабаби шундаки, ғиштин биноларнинг конструктив имкониятлари сейсмик зонада чегараланган.

Юқорида таъкидлаб ўтилган барча уйлар ҳозирги уйлардан сифат жиҳатидан тубдан фарқ қилади. Уларда маҳаллий иқлим, ўзгаришлар — ҳамма-ҳаммаси ҳисобга олинади.

Турар жой бинолари эксплуатацияси янги сифат босқичига кўтарилади. Муҳайё этилажак қулайликлари билан бирга ҳозирги кунда ишлаб чиқилаётган микрорайонлар комплекс диспетчерлигини йўлга қўйиш лойиҳа ҳужжатлари барча инженерлик коммуникацияларни, техник воситалар ва механизацияларни тўла назорат этиш ва бошқариш имконини беради. Бундан ташқари ёнғинга қарши ва уйни қўриқлашга мўлжалланган «квартира— подъезд» тагидаги гаплашув қурилмаси кодли «Домофон» системалари жорий этилади. Диспетчерлаштириш системаларини бошқариш ва назорат этиш бевосита телемеханик ва автомат қурилмалари бўлган диспетчерлик пунктларидан амалга оширилади. Табиийки, бу инженерлик коммуникацияси ва механизмларнинг бир маромда ишлашини таъминлабгина қолмай, ёнилғи-энергетик ресурсларини ҳам тежайди, энг муҳими истиқоматчиларга қатор қулайликлар яратади.

2000-йилга келиб турар жой қурилиши шу тариқа ривожланади. Шундай экан, биз лойиҳачилар ва архитекторлар ҳамда қурувчилар олдида катта вазифалар турибди. Албатта, бу вазифаларни адо этиш билан бирга, қабул қилинаётган лойиҳа ечимларининг техник-иқтисодий самарадорлигига, сифатига, қурилиш ишлаб чиқаришини, конструкциялар тайёрлаш технологиясини ривожлантиришга, қурилиш материалларининг янги хилларини жорий этишга катта эътибор берилади.

Суҳбатни Т. ТОШЕВ ёзиб олди.

СУРАТЛАРДА: келажакда қуриладиган уйларнинг макет кўринишлари тасвирланган.

ТОШКЕНТ ҚУРИЛИШЛАРИ УЧУН

КПСС XXVII съездини муносиб меҳнат совғалари билан кутиб олишга аҳд қилган Тошкент қурилиш материаллари комбинати коллективи беш йиллик топшириқни 20 ноябрда бажариш, планга қўшимча 720 минг сўмлик маҳсулот тайёрлашга аҳд қилган. Шунингдек, корхона меҳнаткашлари икки кун тежалган хом ашё ва ёнилғи-энергетика ресурслари ҳисобига ишлашни режалаштирганлар. Беш йилликда 370 минг киловатт-соат электр энергия, 620 минг кубометр газ тежалади.

Натижаларни яхшилашда илмий-техника жараёнини такомиллаштириш, янги техника ва технологияни жорий этиш муҳим роль ўйнайди. Корхонада йиллик қуввати 350 минг квадрат метрга тенг пардозлаш плиталари тайёрланадиган иккита конвейер ишга туширилди. Бошқа бир қатор янги ускуналар ҳам унумдорликни оширишга хизмат қилмоқда. Бу янгиликлар коллективга беш йилликнинг ўтган даври мобайнида меҳнат унумдорлигини 19 процентга ошириш имконини берди.

Комбинатда партия анжуманини муносиб меҳнат туҳфалари билан кутиб олиш учун мусобақа кун сайин авж олмоқда. Слесарь-ремонтчи Ф. Клюков, пресловчилар В. Яковлева, М. Тихонов, Н. Федосеева сингари илғор ишчилар топшириқни мунтазам ошириб бажариб, бошқаларга ўрнак бўлишмоқда.

ЖАҲОН ОЙНАСИ

ТАСС ВА АПН МУХБИРЛАРИ ХАБАР ҚИЛАДИЛАР

ГРАФИКДАН ЎЗИБ

БЕРЛИН. Еншвальддаги В. Пик номли иссиқлик электр станциясини қурувчилар ва монтаж қилувчилар кўп минг кишилик коллективи катта меҳнат ғалабасига эришди. 500 минг киловатт қувватли тўртинчи энергоблок графикдан 26 кун аввал саноат кўламида ишлай бошлади.

Бу қурилиш— Социалистик Иқтисодий Интеграциянинг катта объектидир. Совет Иттифоқида ясалган навбатдаги энергоблокни ўрнатган коллективда Венгрия, Польша, СССР ва Югославиядан келган мутахассислар ҳам ГДРлик монтажчилар билан бирга ишладилар.

Совет Иттифоқи ва Ўзаро Иқтисодий Ёрдам Кенгашига аъзо бўлган бошқа мамлакатлар билан ҳамкорлик қилиш туфайли ГДРнинг энергетика базаси муттасил мустаҳкамланиб бормоқда. Ҳозир республикада қурилган барча электр станцияларининг жами қуввати 22 миллион киловаттдан ошади. Совет Иттифоқининг техникавий ёрдами ва юбораётган энг янги энергетика машина-ускуналари муҳим аҳамиятга эга бўлмоқда. Ҳозир ГДРда ҳосил қилинаётган жами электр энергиясининг ярмини Совет Иттифоқида ясалган турбиналар ва генераторлар бермоқда.

Жаҳон шаҳарлари ва пойтахтларида

БУДАПЕШТ. Бу ерда совет маданияти кунлари тантанали равишда очилди. Венгер халқи СССР санъат усталари — балет артистлари, созандалар, композиторлар, кино арбоблари, ёзувчилар ва шоирлар билан учашувларни сабрсизлик билан кутмоқда. ССР Иттифоқи Большой театрининг балет труппаси Будапешт ва Дьер томошабинларига ўз маҳоратини намойиш қилади, Ленин комсомоли номли Москва театрининг коллективи ўзининг энг яхши ишларини кўрсатади, совет кинематографиячилари яратган янги фильмлар кинотеатр экранларида намойиш қилинади. Будапештда «Виртуоз Москви» камер оркестри концерт беради, Ленинград эрмитажи коллекциясидан ташкил қилинган кўргазма очилади. Венгрия театр ва кино арбоблари билан ижодий учрашувлар ўтказилади.

***

ДЕҲЛИ. Бомбайда ЖАР ирқчи режимининг Анголага қилган агрессиясига қарши «Йўқолсин апартеид!» шиори остида оммавий норозилик митинги бўлиб ўтди. Митинг мамлакатдаги ҳукмрон Ҳиндистон миллий конгресси (и) партиясининг ташаббуси билан ўтказилди. Митингда сўзга чиққан ҳинд сиёсат ва жамоат арбоблари ирқий зулмнинг шармандали кўриниши бўлган апартеидни тугатиш учун жаҳон жамоатчилиги самарали чоралар кўриши лозимлигини таъкидлашди. Ғарб мамлакатлари, аввало АҚШ озчиликни ташкил этган оқ танлилар режимини ҳамон қўллаб-қувватламоқдалар. Бу мамлакатлар Преторияга қарши жазо чораларининг амалга оширилишига тўсқинлик қилмоқдалар. ЖАР ўзининг жинояткорона ҳаракатлари билан Африка жанубида хатарли кескинликни вужудга келтирмоқда, деб уқтирилди митингда.

***

РИМ. Италия студентлари Римда апартеид сиёсатига қарши оммавий норозилик намойиши ўтказдилар. Улар «Ирқчиликка йўл қўймаймиз!», ЖАР ҳокимларига лаънат!» деган шиорларни кўтариб, шаҳарнинг марказий кўчаларидан ўтдилар. Намойишда 10 мингдан зиёд киши қатнашди. Улар Италия ҳукуматидан апартеидни қатъиян қоралашни, Италия элчисини ЖАРдан чиқариб олишни талаб қилдилар. Намойиш қатнашчилари Африка аҳолисининг озодлик ва мустақиллик учун олиб бораётган курашн билан бирдамлик изҳор этдилар.

***

АДДИС-АБЕБА. Харэр вилоятидаги Дире-Дауа шаҳрида Совет Иттифоқининг ёрдами билан қурилган ва жиҳозланган ҳунар-техника билим юрти очилди. Биринчи курсга 130 студент қабул қилинди. Улар уч йилдан кейин автомеханик, электрик, шунингдек электроника, металлургия, ёғочсозлик мутахассиси дипломларини оладилар. Уларни Эфиопия ва Совет ўқитувчилари ўқитадилар. Ҳунар-техника билим юртини очиш тантанали маросимида сўзга чиққанлар миллий кадрлар тайёрлаш ишида Эфиопияга катта ёрдам бераётган совет кишиларига самимий миннатдорчилик изҳор этдилар.

ҲАМКОРЛИК БЕЛГИСИ ОСТИДА

БУДАПЕШТ. Венгрия кемасозлик ва кран заводининг коллективи корхонанинг 150 йиллигини Совет Иттифоқига юбориладиган янги шатакчи кемани тантанали равишда сувга тушириш билан нишонлади.

Кейинги 40 йил ичида корхонамизнинг бутун ҳаёти Совет-Венгрия ҳамкорлиги билан боғланган, деди заводнинг бош директори А. Андьял. Бу ҳамкорлик Венгрия кемасозлари замонавий маҳсулотлар тайёрлашни йўлга қўйишларига, Социалистик Иқтисодий Интеграция комплекс программасини амалга оширишда кенгроқ қатнашишларига имкон берди. Совет Иттифоқи Венгрия кемалари ва кранларининг катта буюртмачиларидан ҳисобланади. Совет ва Венгрия инженерлари корхонанинг конструкторлик бюросида замонавий сузиш воситаларини яратиш устида ишламоқдалар. Яқинда улар бир қанча кучли кранларни ишлаб бўлдилар. Уларнинг дастлабки намуналари тез орада сувга туширилади.

ЯНГИ ТИПДАГИ СВЕТОФОРЛАР

Японияниинг Урава шаҳрида янги типдаги светофорлар пайдо бўлди. Қизил чироқ ёнган пайтда аёл кишининг ёқимли овози кутиб туриш кераклигини айтиб йўловчиларни огоҳлантиради. Кўк чироқ ёнганда эса йўлни кесиб ўтишга таклиф қилади. Тажрибанинг дастлабки натижалари шуни кўрсатдики, бу янгилик йўловчиларни полициячининг ҳуштаги ва жаримасидан кўра анча тартибга солиб турар экан.

ЎТГА ЧИДАМЛИ ГИПС

Рейтер агентлигининг хабарига қараганда Нидерландиянинг «Норгипс» фирмаси лабораториясида яратилган гипс плиталари мустаҳкамликда бетон мармарга тенг келаркан. Икки ойлик тажрибалар қурилишларда кенг миқёсда қўлланиш учун ўта чидамли бинокорлик материали ишлаб чиқариш билан якунланди.

ИЧКИЛИК ТУФАЙЛИ

Лондондаги қироллик медицина коллежининг профессори Жон Стронгнинг гувоҳлик беришича, Буюк Британиядаги бахтсиз ҳодисаларнинг асосий сабабчиси ичкилик бўлмоқда. Ёнғин туфайли ҳалокатнинг 80 проценти, одам ўлдириш ҳолларининг 50 процентдан ортиғи, йўлларда содир бўлаётган ҳалокатларнинг 40 проценти ичкиликбозлик оқибатида содир бўлмоқда. Ўқув юрти ходимлари бу социал «вабога» қарши курашувчи ташкилот тузишга киришдилар, деб ёзади «Морнинг стар» газетаси.

ЯСАМА ШАРТНОМА

Жанубий Кореяда яна бир молиявий кўзбўямачилик рўй берди. Бу ердаги банклардан бирида 210 миллион долларли ясама шартнома тузилган. Худди шундай воқеа бундан бир ой муқаддам ҳам бўлиб ўтган эди. Унинг айбдорлари сифатида молия министри ҳамда саккиз нафар давлат амалдори маъмурий жавобгарликка тортилган эди.

ҚАЙҒУЛИ СТАТИСТИКА

Норвегияда ўғирлик ва босқинчилик сони ўтган тўққиз ой мобайнида ўтган йилнинг тўққиз ойига нисбатан 67 процентга кўпайган. Норвегия пойтахти полициясига ҳар куни ўғирлик ва босқинчилик бўлгани ҳақида тахминан 150 га яқин ариза тушади.

Мамлакатда 1984 йилнинг фақат биринчи ярмида суғурта компаниялари жабр кўрганларга 420 миллион крон миқдорида пул тўлашга мажбур бўлдилар.

ИККИНЧИ ЁШЛИК

ГДР мутахассислари Росток шаҳридаги жаҳонга машҳур бўлган энг катта атласни қайта жиҳозлашни тугатдилар.

Ҳозир улкан харита Вильгельм Пик номли университет кутубхонасида яна ўз ўрнига қўйилди. «Трибюне» (ГДР) газетасининг ёзишича, 1964 йилда нашр этилган бу атлас ўзининг ҳажми билан ҳаммани лол қолдиради. Баландлиги 116 сантиметр, эни 204 сантиметр, оғирлиги эса 120 килограммдир.

УЮШМА ТУЗИЛДИ

ПАРИЖ. ТАСС мухбири О. Карасев хабар қилади. Сернада (Ивелин департаменти) космик учиш қатнашчилари уюшмасининг таъсис конгресси бўлиб ўтди. Жаҳон космонавтлари ва астронавтларининг куч-ғайратларини космик фазо фақат одамлар манфаатини кўзлаб ўзлаштирилишига кўмаклашиш мақсадида бирлаштириш уюшма фаолиятининг бош йўналишидир. Конгресс ишида жаҳондаги 13 мамлакат — СССР, АҚШ, Франция, Болгария, Венгрия, Вьетнам, ГДР, Куба, Монголия, Польша, Румыния, Чехословакия, Саудия Арабистонидан 25 космонавт иштирок этди.

Конгресс қатнашчиларининг ютуқларида космик фан ютуқларидан фақат тинчлик мақсадларида фойдаланилиши учун космонавтларнинг масъулияти тўғрисида равшан фикр билдирилди. Нотиқлар ана шу кашфиётлардан социал ва иқтисодий ривожланиш, атроф-муҳитни муҳокама қилиш манфаатлари йўлида кенг фойдаланиш зарурлигини уқтириб ўтдилар. Улар халқаро кескинликни юмшатишга қаратилган куч-ғайратларни қўллаб-қувватлашларини билдирдилар.

Конгрессда жаҳон океанининг францияллик машҳур тадқиқотчиси Жак-Ив-Кусто доклад қилди. Уюшма аъзолари атроф-муҳитни билиш ва муҳофаза қилиш ишига доимо содиқ бўлиб келаётганликлари учун унга миннатдорчилик изҳор этдилар. Ж.-И. Кустога уюшманинг биринчи фахрий мукофоти топширилди.

СУРАТДА: Арно дарёси устига ўрнатилган кўприк.

(ТАСС фотохроникаси).

ВАЗИЯТ НОРМАЛЛАШМОҚДА

МЕХИКО. Аэрофлотнинг яна бир самолёти зилзила вақтида азият чекканлар учун бу ерга дори-дармонлар, ярани боғлайдиган воситалар, кўрпа-тўшак, чодирлар, шунингдек озиқ-овқат маҳсулотлари олиб келди. Қарийб 25 тонна юк—Лотин Америкаси халқлари билан бирдамлик совет комитети, совет тинчлик фонди, шунингдек совет хотин-қизлар комитети билан СССР ёшлар ташкилоти комитети юборган ёрдамдир.

19 ва 20 сентябрь кунлари кучли зилзилага дучор бўлган Мексика пойтахтида ва мамлакатнинг бошқа районларида вазият нормаллашиб бормоқда. Транспорт ишлаб турибди, ўқув юртлари очилди, барча алоқа турлари тикланмоқда. Шаҳарда кўчалар қулаб тушган иморатларнинг уюмлари ва парчаларидан тозаланмоқда. Махсус бригадалар табиий офат натижасида тириклайин кўмилиб қолган одамларни ҳамон топмоқдалар. Мексика матбуотининг кўрсатишича, зилзилалар вақтида 7 мингдан кўпроқ киши ҳалок бўлган.

Яқинда шаҳарни реконструкция қилиш ва вайрон бўлган районларни қайта тиклаш миллий комиссияси тузилган эди. Шу комиссиянинг баҳосига кўра яқин ойлар ичида мамлакатга Мехикодаги ғоят шошилинч тиклаш ишларини бажариш ва зилзилалар натижасида азият чекканларни барча зарур нарсалар билан таъминлаш учунгина салкам 500 миллион доллар маблағ талаб этилади. Зилзилалар вақтида зарар етган Халиско, Мичоакан, Колима, Герреро штатларида ҳам тиклаш ишлари олиб борилмоқда.

НОН — БЕБАҲО БОЙЛИГИМИЗ

• Кўпчиликнинг дилидаги гаплар • Инсон меҳнати — ҳаёт зийнати • Исрофгарчилик — нодоннинг қилмиши • Меъёрни билган — доно одам.

Нонга, бошқа озиқ-овқат маҳсулотларига муносабатни кескин ўзгартириш — ҳаммамизнинг ишимиз.

М. С. ГОРБАЧЕВ.

• Ишчи ўйлари

МАЗАЛИ ВА СИФАТЛИ

Ҳар касбнинг ўз гашти бор. Нонвойлик касбининг шарафли эканлигини ҳамма билади. Ҳар бир хонадонда, ҳамма дастурхонлар устида азиз неъмат нон қўйилади, бу мўъжиза меҳнатида бобо деҳқонлардан тортиб, минглаб ишчи-хизматчиларнинг пешона тери, қалб қўри бор.

Нонвой олов пуркаб турган тандир ҳарорати таъсирида куйиб-пишиб эл дастурхонига чиройли, мазали, сифатли, бўрсилдоқ нон тайёрлайди. «Мен нонвойман» деган одамнинг қўлини гул, калбини қуёш деб биламан. 5-нон заводининг 8-цехида олти нонвой ҳамшаҳарларимизга сифатли нон етказиб беришда жонбозлик билан ишлашаяпти.

— Нон чиройли, қизариб яхши пишса, хўрандалар мамнун бўлишади, — дейди цех бошлиғи Орифжон ака Қосимов, — агар нон хомроқ, берч бўлса ҳеч ким емайди, оқибатда увол бўлади. Ҳар бир нонвой касбига ихлос қўйиб, нонларнинг сифатли ва ейишли бўлишига алоҳида эътибор бериши керак.

Орифжон ака Қосимов цехимизда ҳар бир нонвойнинг иш жараёнини синчковлик билан кузатиб туради. Хамирни яхши қориш, зуваларни пиширтиб ишлов бериш, печкада меъёрида ҳарорат бўлиши — ҳаммаси доим нонвойлар диққат-эътиборида бўлади.

Нонвойхонамизда бир кунда 6—7 тонна ундан нон маҳсулотлари тайёрланади. Ҳар бир нонвой кунлик ва ойлик план топшириқларни ортиғи билан бажарадилар. Нонвойлардан Маҳаммаджон Ғуломов, Назифа Ғаниева, Мунира Тўхтаева, Нафиса Тўйчиева, Муртазо Хожиаҳмедовлар нонларни сифатли ва чиройли тайёрлашлари билан коллективда кўпчиликнинг ҳурматини қозонишган.

Шуни қувонч билан айтиш мумкинки, цехимиз коллективи тайёрлаётган нонлар Чилонзор, Акмал Икромов, Киров ва бошқа районлардаги нон дўконларида аҳоли томонидан севиб харид қилинмоқда. Нонвойларимиз ана шу ютуқлардан фахрланиб, меҳнаткаш халқимизга янада мазали ва сифатли нонлар етказиб беришга аҳд қилишган.

Ўрни келганда шуни ҳам айтиш керакки, баъзи кишилар яхши пишган, чиройли ва сифатли нонлар қотиб қолгач, ахлат яшикларига ташлаб юборишади. Бу — тўқликка шўхлик, исрофгарчилик, минглаб одамлар меҳнати эвазига етиштирилиб дастурхонга қўйилган азиз нонга — ҳурматсизлик ва бефарқлик оқибатидир. Чилонзор, Киров ва Акмал Икромов районларидаги турар жойларда, «Октябрь» колхоз бозоридаги ахлат яшикларида, ошхоналарда исроф бўлиб ётган нонларни кўрганимизда юракдан ачиниб кетамиз.

Халқимиз «Нон — энг буюк неъмат» дейди, «Нонни исроф қилманг!» дейди. Виждонли ҳар бир киши нонни исроф қилмаслиги, аксинча кўз қорачиғидек эъзозлаши керак.

Озода МИРЗАРАҲМАТОВА,
5-нон заводи 8-цех коммунистик меҳнат бригадаси бошлиғи, Тошкент шаҳар Советининг депутати.

ҲИКМАТЛАР ДУРДОНАСИ

● Нонда қуёшнинг тафти, она-Ернинг қудрати ва инсоннинг эзгу меҳнати бор.

● Нон — ҳамма овқат ва неъматларнинг йўлдоши.

● Мурғак она сутидан сўнг, ҳаётда биринчи нон сўрайди.

● Нонни эъзозлаган — иззат-икром топади.

● Бошоқ — буғдойнинг бобоси, буғдой — ноннинг онаси, ушоқ унинг боласи.

● Нонвойнинг санъати — дастурхон салтанати.

● Сифатли нон — одамга жон.

● Нон — мўъжиза, у ҳаёт юраги.

● Уйида нони борнинг — зар-давлати бор.

● Бежонда — жон бўлмас,
Олтин-кумуш — нон бўлмас.

● Қотган нонда ҳикмат бор,
Минг дардингга сиҳат бор.

● Нон жамолида қуёш акси бор.

Т. РАСУЛЕВ тайёрлаган.

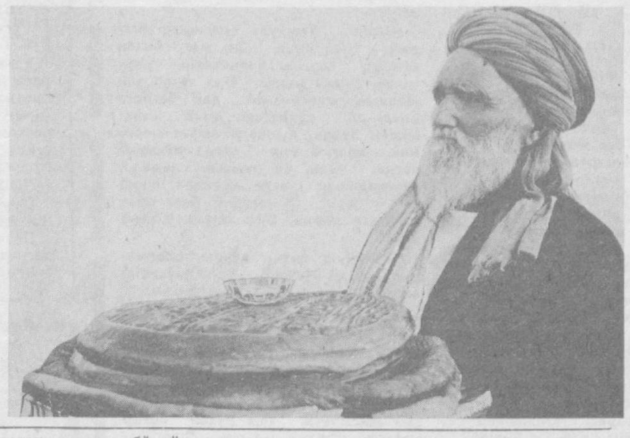

Янгича анъаналар — ҳаёт кўрки

ОЛТИН БОШОҚ ТАБИАТ МЎЪЖИЗАСИ

Инсон ризқи-насибасига нон яратилганки, уни таъриф-тавсиф қилишга сўз қудрати ҳам етмайди. Табиатнинг мўъжизаси — нонга баъзан нодонларча муносабатда бўлиш, уни исроф қилиш ҳодисалари учраб турибди. Тўй-маъракаларда, хонадонларимизда, умумий овқатланиш корхоналарида исроф қилинаётгани, баъзи жойларда ҳатто уй ҳайвонларига берилаётганлиги кўпчиликни ўйлатиб қўйяпти. Очиқ айтиш керакки, меҳмондорчилик анъаналаримиз одоб чегарасидан чиқиб кетмоқда.

Нон ва озиқ-овқат маҳсулотлари миллионларнинг эзгу меҳнати, пешона тери, ғайрат-шижоати билан яратилади, булар турмушимиз фаровонлиги, ҳаётимиз замини ва асосини белгилайди. Халқимиз турмуш шароити юксалган сари, дастурхонимизда бебаҳо бойлигимиз — нон мўл-кўл бўлгани сари уни қадрлайди, исроф этмайди, деҳқон меҳнати билан яратилган озиқ-овқат маҳсулотларига чуқур эҳтиром билан қарайди. КПСС Марказий Комитети Сиёсий бюроси мажлисида нонни ва бошқа озиқ-овқат маҳсулотларини сарфлаш юзасидан белгиланган тартибга риоя этилиши учун талабчанликни кучайтириш тўғрисида масала кўриб чиқилди.

Яхши ниятли, фаровон турмушимиз қадрини биладиган ҳар бир киши нонни эъзозлаши, унинг исроф бўлишига йўл қўймаслиги керак. Баъзи кишилар нонни уй ҳайвонларига ем тариқасида беришмоқда. Азиз ва бебаҳо неъмат — нонни ва нон маҳсулотларини молларга бериш кўрнамаклик, имонсизлик ҳисобланади. Озиқ-овқат маҳсулотларини исроф қилиш ҳолларига қатъиян чек қўйиш керак.

Нон ҳақида гап борганда улуғ рус олими К. А. Тимирязевнинг қуйидаги сўзларини эслаш керак: «Биз энг ажойиб-ғаройиб фактларга ҳам эътибор бермаймиз, чунки улар ниҳоятда оддий нарсалардир. Чиндан ҳам инсоният заковати яратган энг буюк ихтиролардан бири бўлган, ажойиб қилиб ёпилган буғдой нонни дастурхонда ушатганимизда бу ҳақда сира ўйлаб кўрганмизми!»

Нон — инсон учун, у инсоннинг сермашаққат меҳнати туфайли вужудга келадиган қимматбаҳо маҳсулотдир.

Нон инсоннинг саломатлиги учун, куч-қуввати учун асосий озуқалардан бири, у давлатимизнинг, халқимизнинг тенгсиз бойлиги, хонадонларимиз дастурхонининг кўрки. Узоқ сафарга кетаётганда анъанага кўра онахонлар фарзандига бутун нондан бир тишлам тишлатиб қоладилар. «Бу сенинг насибанг, қолганини келиб ейсан», — дердилар. Жигаргўшаларининг сафардан соғ-саломат, бехатар қайтишларини ният қилардилар. Граждамлар уруши давридаги, Улуғ Ватан уруши пайтларидаги нон қийинчиликлари ҳеч қачон ёдимиздан чиқмайди.

Кексаларимиз нонни азизу-мукаррам билиб: «Нондек азизу, бокарам бўлганинг рост бўлсин», ёки «Доимо нондек азиз бўлайлик», — деган пурҳикмат сўзларни айтадилар.

Она табиат инсон учун яратган бебаҳо мўъжиза — буғдой донидир. Бу табаррук дон Ўрта Осиёда беш минг йилдан буён экиб келинмоқда. Энг қадимги замонлардан буён бизнинг давримизгача етиб келган севимли ўзбек нонларини яхши биламиз ва севамиз.

Ҳамон гап нонни эъзозлаш ва уни тежам билан ишлатиш ҳақида борар экан, меҳнаткашларни коммунистик руҳида тарбиялашда давримизнинг ҳозирги талабларидан келиб чиқиб, янги потенциал имкониятлардан — яъни тарғиботнинг янги услуб ва воситаларидан кенг фойдаланишни тақозо этмоқда. Тарғибот ва ташвиқот ишларининг янги доимий кўрсатув воситаларидан кенг фойдаланишни, яъни турмушнинг талабларидан чиқиб республикамизда нон музейини ташкил этиш айни мақсадга мувофиқ бўлур эди. Бу ҳақда «Совет Ўзбекистони» газетасининг шу йил 25 июнь сонида аниқ-равшан таклиф-истаклар ўртага ташланди. Бундай музейлар. — Иттифоқимизнинг Украина республикасида ҳамда яқингинада Қозоғистоннинг Қўрғон шаҳрида ташкил этилган музейларнинг довруғи ва наъфи диққатга сазовордир. Қўқон шаҳар нон музейи экспозицияларида буғдой етказувчи деҳқонлар ва нон тайёрловчи нонвойлар фаолиятига бағишланган коллекциялар томошабинларни мафтун этаяпти. Умид қиламизки, республикамиз пойтахти — Тошкентда нон музейи ташкил этилиши ҳамшаҳарларимизни чексиз мамнун этади.

Билол АМИНОВ,
тарих фанлари кандидати, этнограф.

ҚУЁШ ТАФТИ

Ҳаёт равнақларин равшанлагичдир нон,
Одамзод ризқи ардоқлаб деган ул шон.
У бор жой доимо шодмону-хуррамдир,
Муқаддас ҳимматин билганда дастурхон.
Чароғон қандилим ўрнин босолмайди,
Қуёшдек тафт тараб, нурин этар эҳсон.
Қатор турган машаққатдан ўтиб тўғрам,
Унинг ҳурматларин сақлайди ҳар меҳмон.
Патирсиз тўй-томошалар ато бўлмас,
Муборак ҳар куним ундан топар даврон.
Тараннум айлаган алёр мудом йўлдош,
Унингсиз куйлаган куйлар бўлар нолон.
Ҳароратлик ҳадин Ленинград айтсин,
Ватаннинг гербидан буғдой деган дармон.
Муаттар бош эгар тандирда нон пишса,
Чаманлар анбарин айлар у деб қурбон.
Ушоғин асраган қалбан ушалмайди,
Яъни, нон ҳурматин билган тутар имон.
Бошоқ бош эгганин кўрдингми Деҳқонқиз,
Мудом олқиш қуллуқ олиб қилибдир дон.

Матлуба УЛУҒОВА,
ветеран педагог.

• Куюнчак оқшомхон хати

ТУРМУШ ФАЙЗИ

Фаровон, тўкин-сочин, файзли ҳаётимизга минг бор шукроналар айтамиз. Дастурхонимиз сўзанадек ранго-ранг, гўзал, ноз-неъматларга тўлалигини кўриб, шундай ажойиб турмушни яратиб берган жонажон Коммунистик партия ва совет ҳукуматимизга тасаннолар айтамиз.

Ҳаётимизнинг файзи неъматлар султони — нон билан гўзал. Шуни айтиш керакки, орамизда ҳар хил озиқ-овқатлар етарли бўлиши билан бирга, худди ўша етарли маҳсулотлардан оқилона фойдаланмасдан, керагидан ортиқча сарфлаётган, яъни исроф қилаётганлар ҳам учраб турибди. Тўй-йиғинларимизда нон ва нон маҳсулотлари исроф бўлишига йўл қўйилмоқда.

Шунингдек, айрим оилаларда ортган нонларни ахлат машиналарга, ахлат ташланадиган жойларга ёки ахлат яшикларига олиб чиқиб ташлаш ҳоллари содир бўлмоқда.

Нон дўконларига чиққанимда инсофли одамларнинг яримта ёки бир яримта нон харид қилганларини кўраман. Ҳар бир харидор ўз эҳтиёжини ҳисобга олиб керакли нон маҳсулотини меъёрда харид қилса, нон дўконларида шу тўғрида эслатмалар осиб қўйилса айни муддао бўлади.

Қотиб қолган нонларни талқон қилиб берадиган арзон, сифатли автомат ховончалар ишлаб чиқарилса яхши бўлар эди. Бундай автомат ховончаларнинг ҳар бир хонадонда бўлиши нон ва нон маҳсулотларидан оқилона фойдаланишда ёрдам беради. Талқон қилинган нон унидан янги хил маҳсулот ёки таомлар тайёрлашни кондитер ва кулинария ходимлари ўйлаб кўришлари керак.

А. УСАРОВ,
Тошкент политехника институти саноат ва граждан қурилиши факультетининг V курс студенти.

МАХСУС РЕЙС

Авиадиспетчер «учишга рухсат бераман!» дегач ҳаво кемаси кўзғалди.

...Бу рейс . халқаро Шереметьево аэропортининг жадвалида йўқ эди. 5 октябрь куни аэрофлот самолёти зилзиладан жабрланганларга дори-дармон, чодир, кўрпа, озиқ-овқат етказиб бериш учун махсус тайинланган рейс билан Мехико сари учди. Бундан олдин Лотин Америкаси халқлари билан бирдамлик совет комитети, совет тинчлик фонди, совет хотин-қизлари комитети ва СССР ёшлар ташкилотлари комитети Мексика халқига ёрдам беришга қарор қабул қилганди.

Бундан ҳам аввал фожианинг хабари келиши биланоқ минглаб совет кишилари шундай қарорга келгандилар. Москвага, жамоат ташкилотларига хатлар, телеграммалар, «Мексикага ёрдам» деб қисқача қилиб ёзилган пул жўнатмалари кўплаб келиб турганди. Хат ва пуллар айрим граждалардан ва бутун-бутун меҳнат коллективларидан келмоқда. Планетанинг бирон жойида фалокат юз берса ҳамиша шундай бўлади. Масалан, Кампучияда тошқин, Эфиопияда қурғоқчилик, Жазоир ва Яман араб республикасида зилзила юз берганида шундай қилинганди.

Мана бу хат Магадандан. «Бултур сайёҳлар группаси составида Мексикада бўлиб, шу ниҳоятда гўзал мамлакат тўғрисида энг яхши эсдаликлар билан қайтгандим, — деб ёзади маҳаллий китоб нашриётининг катта редактори А. Кирюшин.— Зилзиланинг дараги ўша сафарда қатнашган барча кишиларнинг қалбини ўртаб юборди. Шундай қилиб, дарҳол маблағ йиғиб, уни Мексикага юбориш ҳақида якдил қарорга келинди». Минг сўмлик пул жўнатмаси шундай пайдо бўлди.

«Сахалинские гори» теплоходининг экипажи бир кунлик иш ҳақини топширди. Денгизчилар радио орқали Узоқ Шарқдаги барча денгиз заҳматкашларига мурожаат этиб, дўст халққа ёрдам қўлини чўзишга даъват қилдилар. «Карской море», «Охотской море» теплоходлари, қутқарувчи «Суворовец» кемасининг ва ҳозир дунё океанининг турли кенгликларида бўлган бошқа кўп кемаларнинг экипажлари балиқчилардан ўрнак олдилар. Ленинград қадимий ва замонавий музика оркестрининг музикачилари концерт қўйиб, ундан тушган пулнинг ҳаммасини ўша адресга юбордилар. Концерт бошланиши олдидан оркестрнинг бадиий раҳбари Э. Серов томошабинларга мурожаат этиб, бундай деди: «Кишиларда юксак ҳис-туйғуларни тарбияловчи Бахнинг абадий музикаси дўст халққа салом куйи бўлиб янграсин ва унга интернационал дўстлик кучига ишонч туйғуларини ҳадя этсин», деди.

Марказий академик қўғирчоқ театрининг артистлари ҳам дам олиш кунларида мексикаликларга ёрдам учун томоша кўрсатдилар. Тамбов областидаги «Снежеток» совхозининг чорвадорлари ёрдам учун бутун бир сменани ишлаб бердилар. Ленинграддаги 316-мактаб 4-А синфининг пионерлари ўн сўм юбордилар. Интернационализм, юксак инсонпарварлик ҳис-туйғулари кўрсатилган бундай мисолларни минглаб келтириш мумкин.

Совет болалари инсоний бирodarлик буюк қонунини она сути билан бирга оладилар. Шунинг учун ҳам мексикалик дўстларга юборилган хат-хабарларда болаларнинг соддалик билан ёзилган хатлари шу қадар кўп. «Салом, азиз дўст. Сенга Владивосток шаҳридан 4-синф пионери Сева Коробеев ёзаяпти.

Сизларда рўй берган зилзила ҳақида биздагиларнинг ҳаммаси гапиришаяпти ва уларнинг ҳаммаси мексикаликларга, айниқса болаларга жуда ачинишаяпти. Биз сен билан бир кунда туғилганмиз, океанимиз ҳам битта—Тинч Океан. Тиниб-тинчиб кетганингиздан кейин меникига меҳмон бўлиб кел. Сенга сиҳат-саломатлик ва тинчлик тилайман». Конвертга 25 сўм жўнатилганлигининг квитанцияси ҳамда Севанинг онаси В. А. Коробеева қўли билан ёзилган мана бу хат ҳам солинганди: «Бу пулни имкони бўлса, ўғлим сингари 1975 йил 7 августда туғилган мексикалик болага топширишингизни сўрайман».

Совет тинчлик фондидан маълум қилишларича, Мексика халқига юборилган пулларга энг зарур ашёлар харид этилиб, шулар махсус рейс билан жўнатилган. Владивостокдан юборилган пул хусусида албатта эгасига топширилади, деб ваъда қилинди.

Л. ШВЕДОВА,
ТАСС мухбири.

ЧЕХОСЛОВАКИЯЛИК РАССОМ ТУҲФАСИ

Чехословакиялик рассом Штефан Бубан Ўзбекистонда чизган асарини Самарқанд область Пастдарғом районидаги Ильич номли совхознинг картиналар галереясига туҳфа қилди. Қардош мамлакат рассоми Ўзбекистонга бағишланган туркум расмлари учун материал тўплаш мақсадида республикамизга келган эди.

— Мен Ўзбекистонда ва жумладан, Самарқандда кўпгина қизиқарли нарсаларни кўрдим, — дейди чехословакиялик меҳмон. — Бироқ, архитектура ёдгорликлари эмас, балки одамлар билан учрашувлар жуда зўр таассурот қолдирди. Республикада қишлоқ меҳнаткашларининг маънавий бойлигини ошириш учун қанчалик кўп ишлар қилинаётганлигидан қойилман. «Коммунизм» колхозидаги музика мактаби ҳам, Ильич номли совхоздаги қишлоқ картиналар галереяси ҳам шулар жумласидандир. Республикангизда полотнолар туркумини яратишга азалдан орзу қилиб юрардим.

Рассом Ўзбекистон тўғрисидаги асарларини Тошкент ва Самарқандда кўрсатиш ниятидадир.

(ЎзТАГ).

ЭЪЗОЗГА ИНТИҚМАН

(Нон монологи)

Мен — инсон дастурхонидаги энг тансиқ ва тўйимли ноз-неъмат ҳисобланаман. Мен борки, инсон тўқ ва фаровон ҳаёт кечиради. Ҳар бир одам мендан баҳраманд бўлар экан, куч-қувватга тўлиб, ғам-ғуссадан халос бўлади. Тарихдан маълумки, одамлар нон учун ҳатто жонларини фидо қилишган. Мен учун қонлар тўкилган. Шу боисдан ҳам менинг ушоғимни кўзга суртиб эъзозлашади.

Менга ҳурмат — инсонларга авлодлардан мерос бўлиб қолган. Қадимги греклар нон емаган одамни ашаддий гуноҳкор, деб билишган. Бундай кишилар албатта ўз жазосини топади, деб башорат қилишган. Худди шундай бўлиб чиққан ҳам. Кимки нонга кўр-кўрона муносабатда бўлар экан, унинг ҳолига вой! Қадимдан қариялар «нонни оёқ ости қилган кўр бўлади» деб огоҳлантиришган.

Вақт ўтган сари менга бўлган ҳурмат янада ошиб бормоқда. Бугунги кунда фақат советлар диёрида 800 хил нон маҳсулотлари ишлаб чиқариляпти. Ширмойи нонлар ҳар қандай совет кишиси дастурхонининг кўрки бўлиб қолмоқда. Серқуёш ўлкамизда сайқал топган ширмойи нонлар шуҳрати етти иқлимга кетган. Сутли, мойли, жиззали — бир-биридан ширин нонларни ёшу қари иштаҳа билан тановул қилади. Уй тўридан жой беришган ҳолда, узоққа кетганлар ҳурмати сифати мени эъзозлашади.

Қўлинг дард кўрмагур нонвойлар менга ўзгача чирой беришиб, одамлар дастурхонига етиб боргунимча қанчадан-қанча меҳр-муҳаббатларини сарфлашади. Мен учун минглаб деҳқонлар қишин-ёзин далада тер тўкишса, нон заводларидаги азамат ишчилар менга истеъмол турини беришга бутун кучларини бахшида этишади. Шунда мен ўзимни одамларга ниҳоятда кераклигимдан фахрланаман. Ҳа, мен доимо одамларга ташнаман, улар эса менга!

Аммо, айрим кезларда менга нисбатан эътиборсиз муносабатда бўлаётганлар ҳам учраб туриши таъбимни хира қилади. Қанча уқтирилишига қарамай, ҳамон керагидан ортиқча нон харид қилиш, қолган-қутган нонни ташлаб юбориш, тўй-маъракалардан ортган қоп-қоп нонни молларга бериш каби нохуш ҳолларга тўла барҳам берилгани йўқ. Айниқса айрим олифта нонкўрларнинг менга оғиз артиб, ташлаб юбораётганига асло чидаб туролмайман. Ҳатто мени аллақандай жинс сифатида қимирлаб турган стол ёки стул оёғига тиргович қилиб қўйишганига нима дейсиз? Шунда, эҳ-ҳе одамлар, бу нохуш ҳолларга чек қўйиш вақти келди, менинг ҳурматимни жойига қўйинглар, деб жар солгим келади!

«Ташкентхлеб» ишлаб чиқариш бирлашмаси нонвойларидан хурсандман. Шундай азим, икки миллиондан кўпроқ аҳолиси бўлган, кунига қанчадан-қанча меҳмонлар келиб кетадиган кўҳна ва навқирон шаҳри-азимни нон билан таъминлаб турганлар бор бўлсин! Ҳар куни биқинига менинг номим ёзилган усти ёпиқ машиналар шаҳарнинг у бурчагидан бу бурчагига кезиб, юзлаб нон дўконларини мен билан таъминлайди.

Аммо шуни айтишим керакки, кун сайин кенгаяётган Тошкентни нон билан таъминлаш нинг ўзи бўлмайди. «Тошкент оқшоми»га келаётган хатларда аҳолини нон билан таъминлашда узилишлар ҳам бўлиб турганини ёзишмоқда. Жумладан, Қорақамиш, Юнусобод, Қорасув каби сераҳоли массивлардаги нон дўконларида харидорлар менга тез-тез интизор бўлиб қолишяпти. Айрим эътиборсиз нонвойлар томонидан сифатсиз нон тайёрланаётгани ҳақида ҳам хўрандалар нолишяпти. Яқинда халқ назоратчилари томонидан ўтказилган текшириш шуни кўрсатдики, мени сифатсиз ҳолда истеъмолчиларга етказиш ҳоллари тез-тез содир бўлмоқда.

Азиз нонвойлар, қўлингиз дард кўрмасин! Ўзингизни ҳам, мени ҳам одамлар лаънатига қолдирмай десангиз сидқидилдан меҳнат қилинг, харидорга мени чиройли ва ейимли қилиб тутинг. Яна мени кичик ҳажмда, кам истеъмолли оилаларга мўлжалланган ҳолда тайёрлаш ҳақида кўп гап юритиляпти. Шундай экан, истеъмолчилар талаби асосида мен улар дастурхонига етиб борсам, ўзимни ниҳоят бахтиёр ҳисоблардим. Лекин гапни қисқа қилиб шуни айтиш мумкинки, мен эътиборга ва ҳурматга лойиқ бўлишим керак. Бунга мен фақат нонвой жонкуярлиги ва истеъмолчининг инсонийлиги туфайли эришишим мумкин. Шундай экан, азиз одамлар, сизларнинг қадоқли қўлингизга, қайноқ меҳрингизга интиқман.

Монологни оққа кўчирувчи:

И. УСМОНОВ.

Тўкин дастурхонимизга шаҳримиз нонвойхоналари сифатли, чиройли, бўрсилдоқ нонларни етказиб бермоқда. 1-нон заводида кунига 100-110 тонна ундан нон маҳсулотлари тайёрланади. Юқоридаги суратда обинон цехининг илғор нонвойлари Т. Расулев, Қ. Собирова, Л. Бекметова, С. Хонова ва Г. Мирзааҳмедовалар тасвирланган. Ўнгдаги суратда шу корхонанинг катта мастери, Ленин район Советининг депутати Гулнора Нурсетова марказий лабораторияда хом ашё сифатини текшириб кўрмоқда.

М. Нуриддинов фотолари.

● БИЛИБ ҚЎЙГАН ЯХШИ

СЕДАНАНИНГ ХОСИЯТИ

Нон — ҳаёт манбаи бўлиш билан бирга, кўпгина шифобахш хосиятларга эга. Қадимдан ноннинг шифобахшлигини янада ошириш учун нон юзига седана сепадилар.

Буюк ҳаким Абу Али ибн Синонинг айтишича, седана тумовга, бош оғриғига, нафас йўлларининг шамоллашига, йўталга, қоринда пайдо бўладиган гижжаларни ўлдиришга, буйрак ва қовуқдаги тошларни майдалашга, жониворларнинг заҳарини кесишга даволик қилади.

Седанали нон хуштаъм ва шифобахш бўлади.

• Аҳолига қулайлик

ТАЙЁРЛОВЧИЛАР ТОМОРҚАЛАРДА

Куз бошланиши биланоқ Донецк область Старобешев районининг қишлоқларида ортиқча маҳсулотларни тайёрлайдиган қўшимча пунктлар очилган эди. Бу пунктлар шахсий ёрдамчи хўжаликларнинг имкониятларидан яхшироқ фойдаланишга шароит яратади, аҳолига қулайликлар туғдиради.

Бу ерда томорқа участкалари 4 минг гектарга яқинлашади ва ўртача бир колхознинг ер майдони билан баравардир. Кооператорлар ортиқча маҳсулотни у етиштирилган жойнинг ўзида харид этиб, бозорларга, якшанба ярмаркаларига, кўпгина шахталар, заводлар, фабрикаларнинг дарвозахонлари олдида очилган кечки бозорларга келтирадилар.

Областда маҳсулот қабул қилиб олиш ва уни реализация этиш учун қўшимча 300 та тайёрлаш пункти, кўпгина магазин ва дўконлар очилган. Масалан, тузилган шартномаларга мувофиқ, кооператорлар шу шу йил томорқа эгаларидан 5 минг тоннага яқин сабзавот, юзлаб тонна асал ва хўл мева харид этадилар.

ҲУШЁРЛИК—ҲАЁТИМИЗ ТАРЗИ

• Ичкиликбозлик—иллат

АРМОН БИЛАН ТУГАГАН ОРЗУ

Фарзандларнинг заиф ва касалманд бўлишларига бадмастлик сабаб.

СУҚРОТ.

«Қизгина», «оппоққиз», «ёқимтой», «ойдин» деб аташарди Хуршидани. Ҳуснига ҳусн қўшилиб, тўлин ойдек жамолга эришувди, совчилардан тинчлик бўлмади. Кунларнинг бирида «ҳой-ҳой»га қарамай Ойдинни эрга бериб юборишди. Ўнинчи синфни битиргандн ўшанда. Дугоналари «Шунақаси ҳам бўларкан-да» дейишса, қари-қартанглар «Охири бахайр бўлсин» деб дилларидан ўтказишди. «Қиз бировнинг хасми, тенги чиқдими, текинга бер», деганлар ҳам бўлди. Хуршида келин сифатида билмаганини сўради, ўрганди. Табассум-ла боқиб, ширин сўзини аямади. Эвазига «отангга раҳмат» эшитди.

Ҳаёт тарзи шу тариқа давом этаверди. Бироқ, вақт ўтиши билан Хуршидага бирор муҳим, афзал нарса етишмагандек туюлаверди. Дугоналарининг бирин-кетин турмушга чиқишидан, вақти-соати етиб фарзанд кўришидан масала ойдинлашаверди.

Куёв-келин шифокорлар кўригидан ўтишди. Бу борада катта-катта шаҳарларнинг «ман-ман» деган профессорлари ҳам қолмади. Улардан бири «Вақтлироқ мурожаат этиш керак эди» ва яна «Парво қилманглар, бепарво ҳам бўлманглар» деган эди.

Мана, орадан ўн икки йил ўтди. Хуршида ўттизда, Асомиддин ўттиз уч ёшда. Хуршида «бўлар иш бўлди», дея қўлини ювиб қўлтиғига урди-да, ўқишга — фармацевтика институтига ҳужжат топширди, қабул қилинди ҳам. Ўқиш жараёнида зеҳни, қобилияти ярқ этиб очилиб кетди. Давлат имтиҳонларини муваффақиятли топширгани туфайли тантанали кечада олқишларга сазовор бўлди. Асомиддин ҳам бўш келмади. Институтни тамомлаб, катта бир даргоҳда инженер-технолог бўлиб ишлай бошлади.

Эр-хотин иш, меҳнатга берилиб аҳволга хийла кўниккан эдилар. Эр хотинига: «Бекорга куйиб-пишиб юрган эканмиз» деса, «Пона-пона билан чиқар!» деб шунга айтадилар-да, барибир ноумид шайтон»,— деб қўярди табассум-ла Хуршида.

Бу гап ўйини эди. Асомиддининг бўш келишида сабаб бор. У қачонлардир чекадиган ва «қиттақ-қиттак» отадиганлардан эди. Ўзга ошиённи ихтиёр этиб, сирни ота-онасидан ҳам пинҳон тута бошлаганди. Хуршида гумон қиларди-ю чўчиб, қўрқиб асло ишонгиси келмасди. Уйда, айниқса кечаси хаёлларга чўммасдан иложи йўқ эди. Ора-чора «уҳ» тортишининг сабаби ҳам шундан эди.

Хуршида аста-секин сўла бошлади. Ёноғида, бўйнида, билакларида билинар-билинмас, яъни ясси ажинлар кўзга ташланарди. Бунинг устига мадори қуриб чарчайдиган, чанқаб совуқ сув ичадиган одат чиқарди. Текширувлар натижасида Хуршиданинг қанд диабети билан оғриганлиги аниқланди. «Ҳозирча енгил формаси» дейишди шифокорлар. Қайта анализ, парҳез буюришди. Орадан сал вақт ўтмай, воажаб, Хуршида ўзини хийла енгил сеза бошлади. Тетик, дуркун ва хушчақчақ. Бироқ, вақти-вақти билан кўнгли айнаб қусадиган, нафси эса нордон нарсаларни хоҳлайдиган бўлиб қолди. Бу ҳолатни текширган шифокорлар бир оғиздан уни ҳомиладор деб топишди. Қанд диабетининг бартараф этилишини ҳомиладорликдан деб билишди... Бир кун Хуршида, ишдан қайтаётиб иттифоқо йўлда тойиб кетди, боши бориб деворга тегди. Қаддини ростлаб оларкан, қорнида қаттиқ оғриқ сезди. Атак-чечаклаб рўпарасидаги эшикка бош суқди. «Ким бор» дея ҳовлига кирди. «Опоқи, ҳола!», «Ким бор!» деди яна товушининг борича. Шу вақт уйдан бир қизалоқ, унинг ортидан ўрта ёшли бир жувон кўринди. Жувоннинг назари Хуршидага тушиши биланоқ масала ойдинлашди шекилли, «вақт-соати етибди-ку», деди. Хуршида бошини хам қилди, холос. У ёғини билмайди. Кўзини очганда эрта наҳор эди. У ёқ-бу ёққа назар ташлаб туғруқхонада эканлигини сезди. Ранги қув ўчиб, яна ҳушидан кетди.

Хуршиданинг ёнида шифокорлар, ҳамширалар парвона эдилар. Бири юракни уқалар, яна бири томирга қон қуярди. Пешинда ўзига келган Хуршида кутилмаганда «Сизни қизалоқ билан табриклайман» деган товушни эшитди. Хуршида ўрнидан қўзғалмоқчи бўлувдики, «Йўқ, йўқ, ёта туринг» деди ҳалиги киши. «Ҳайтовур, юзим ёруғ бўлибди»,— дея Хуршида дилидан ўтказди шунда. Барча нарсадан хабардор Асомиддин Хуршиданинг ҳушига келганини эшитиб, уйига таксида қайтди, қизалоқлик бўлганини айтиб ҳаммани қувонтирди.

Учинчи кун деганда ҳамшира Хуршидани махсус хонага таклиф этди-да, қулоғи аралаш оғиз-бурнига докадан ниқоб илиб қўйди ва деди:

— Қизалоқ чала, етти ойлик туғилган, ўзига келгунча кислородга бой шу хонада ётиб туради, — деб биринчи эшикни очди. Ўнг томонга бурилиб учинчи жажжи каравот устида тўхтар экан: «Мана қизингиз» деди. Хуршида юрагининг мавжудлигини, жўшқин уришини сезди.

Ниҳоят, Хушнуда онасининг бағридан ўрин олди. Она меҳр билан бундоқ қараса, боласининг кўзи ғилай, бурни манқа. Она чақалоқни «жоним, жонгинам» деб бағрига босди-да, кўкрагини очиб эмизмоқчи бўлди. Хушнуда нафас ололмай қалқиб бир пасда кўкариб кетди. «Вой, бу нимаси», деди-ю, Хуршиданинг юраги жойидан чиқиб кетай деди. У югуриб бош врач хонасига кирди, бўш стулга ўтириб олди.

— Менинг қизим кўкрак ололмади, қалқиб йўталиб, сўнг кўкариб кетди, — деди ғамгинлик билан.

— Бахтга қарши қизингиз хийла ногирон туғилган. Қондош, яъни қариндошларда шунақа фарзанд туғилиши хавфи бор. Чекувчи ҳомиладор аёллар ҳам бундан мустасно эмас. Ичкилик фарзандни ҳам жисмонан, ҳам руҳан абгор қилиши азалдан маълум. Очиқ гапим учун мени кечирасиз. Фарзандингизнинг ўнг буйраги ҳам ишламайди. Болани даволаш учун камида икки-уч марта операция қилиш керак. Бунинг учун навбати билан қизингизни махсус клиникаларга жойлаштирамиз, керак бўлиб қолса, Москва ёки Киевдан мутахассислар ҳам чақирамиз. Сиз вақтингизни йўқотманг, қизингизни

— Йўқ, йўқ, нималар деяпсиз! Болам учун жонимни фидо қилишга тайёрман.

— Шифокорларга ишонмайсизми! Бу маскан шунақа бемор гўдакларни даволайдиган илмий-тадқиқот институти-ку, ахир.

— Ишонаман. Аммо онаман, она фарзандига бефарқ қаролмайди, ҳаққи ҳам йўқ.

Мана, орадан бир йилу беш ой ўтди. Хуршида қирқ, Хушнуда эса роса икки ёшга тўлди. Шу орада она-бола иккита клиникада, битта касалхонада ётиб чиқишди. Ҳозирунозир шифокорлар, ҳамширалар, қолаверса онаизор Хушнуданинг жонига оро кириб, уни бир неча марта ўлим чангалидан қутқариб қолдилар.

Энди навбат пешоб йўллари операциясига: янги буйрак ўрнатилади. Кейинчалик кўз операцияси қилинади, ғилайлик бартараф қилинади.

Асомиддин ва уйдагилар тинмай она-боладан хабар олиб туришади. Уларнинг наздида Хуршиданинг сочига оқ оралаган, барибир илгаридек тетик ва эпчил эмиш. Икки гапининг бирида «болам учун жонимни аямайман» дер эмиш.

Зикрилла ЭГАМБЕРДИЕВ,
Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган врач.

АЛКОГОЛНИНГ ЗАРАРИ ҲАҚИДА

Ҳар йили сувда ғарқ бўлганларга кўра, кўпроқ киши пиво ва вино дарёсига ғарқ бўлади.

РУБНЕР.

Май ичишар ёноқ бўлсин деб зебо,
Охир қилар у юзни қаҳрабо.

Саъдий ШЕРОЗИЙ.

Мастликда кўп сўзласанг, ҳушёрликда йиғласанг, бу девоналикдандир.

КАЙКОВУС.

Ичкиликбозлардаги касаллик соғ одамникига қараганда оғир ва аянчли ўтади.

БЭР.

Гарчи спиртли ичкилик оз миқдорда ичилса ҳам, яхши фикрларни таг-томири билан кесиб юборади.

Г. ГЕЛЬМГОЛЦ.

Алкоголизм фақат саломатликка зарар келтирибгина қолмай, балки кишининг руҳан эзилишига ҳам сабаб бўлади.

И. М. САРКИЗОВ-СЕРАЗИНИ.

Келдик дея ҳашарга,
Ўтирдилар «ичар»га.

Уйдан ҳайдалгач бадмаст
Таниш эшикка урди даст.

Уч улфатнинг кулфати,
Ичкилик жон офати.

Ш. Субхонов ва М. Унгаров расмлари.

• Хушхўр зираворлар

ЗИРА—ТАОМ ЛАЗЗАТИ

Ҳурматли редакция! Зира овқатларни хушбўй қилади. Бу ўсимлик қаерларда ўсади, нима хосиятлари бор!

М. ЗУФАРОВА,
Тошкент тўқимачилик комбинати ишчиси.

Табиатда ёввойи ҳолда кўп учрайдиган ўсимликлардан бири зирадир. Бу ўсимлик соявон гуллилар оиласига мансуб бўлиб, илмий тилда буникув персикум дейилади.

Зира уруғидан униб чиқади, хушбўй, ифор мойли бўлгани учун ҳиди яхши анқиб туради. Бу зиравор солинган овқат хушхўр бўлиш билан бирга, иштаҳани очади ва овқатни тез ҳазм қилдиради. Унинг таркибида 2,75—3,0 процент эфир мойи, қанд, крахмал каби моддалар бор, организм учун жуда фойдали.

Халқ табобатида зирадан ошқозон, жигар хасталикларини даволашда, буйрак тошларини эритишда, пешобни ҳайдаш, қон босимини пасайтириш ва бош оғриғини даволашда қўлланган.

Зиранинг пиёз қисмидан печенье, торт, шоколад тайёрлашда фойдаланилади, озиқ-овқат саноатида, медицинада кенг қўлланади.

Зира ўсимлиги тоғ ёнбағирларида адирқирларда ўсади. У май ойларида оппоқ бўлиб гуллайди, июнь ойларида уруғи етила бошлайди, июль-август ойларида йиғиштириб олинади.

Ўзбекистонимизда табиий ҳолда ўсадиган зира майдонлари кўп, лекин уларни ҳисобга олиш, нес-нобуд қилмай йиғиш керак.

М. ТЎЙЧИЕВ,
биолог.

⊙ АЖОЙИБОТЛАР ОЛАМИДА

ДОҒ ҚАЕРДАН ПАЙДО БУЛДИ?

Эстония Фанлар академиясининг олимлари оптик ва физик-химик тадқиқотлар ёрдамида Болтиқ суви бағрида доғ борлигини пайқадилар. Бу доғнинг нимадан келиб чиққанлиги ҳозиргача номаълум.

— Доғ пайдо бўлишига бир қанча сабаблар замин бўлиши мумкин, — дейди термофизика ва электрофизика институти Болтиқ денгизи химияси секторининг мудири Х. Янковский. — Болтиқдан тор бўғозлар орқали океанга ўтилади, шу сабабдан ҳам денгиз суви қирқ йилда бир марта тамомила янгиланади. Болтиқ суви унча шўр эмаслиги ва температураси пастлиги биологик жараёнларни секинлаштиради. Буни ҳам назарда тутиш лозим. Сувнинг булғаниши денгизга қанчалик зиён етказишини тасаввур этиш қийин эмас. Шунинг учун ҳам биз «Арнольд Веймер» илмий кемасининг навбатдаги экспедициясида сув таркибидаги металлар, нефть маҳсулотларининг қолдиқлари ва бошқа моддаларни аниқлаймиз. Доғлар Болтиқ бўйи мамлакатлари олимларини қизиқтириб қолди.

К. ЗАХАРОВ,
ТАСС мухбири.
Таллин.

ШИНГИЛ ТАБАССУМ

Ўқувчи ҳайвонот боғида айланиб юрганида дадасидан сўради:

— Неча хил шерни биласиз?

— Лирик, сатирик ва ҳоказо...

Икки ҳамроҳ суҳбатлашиб қолишди. Бири иккинчисига деди:

— Мени ГАИ тўхтатмоқчи эди, қочдим, энди нима қилай?

— Маслаҳатим шуки, то қўлга тушгунча қочиб юравер.

* * *

Ўғли дадасининг ҳузурига югуриб келди.

— Дада, Аҳмад аканинг уч қоп бодрингини эрталаб бозорга элтиб бераркансиз.

— Бор, айт, эрталик «йўл варақаси» йўқ экан дегин.

— Қуруғини, 10 сўмча берарканлар...

— Югур, ҳозироқ юкини машинага ортиб қўйсин.

Анвар МИРЗАЕВ.

Редактор
Ш.О.УБАЙДУЛЛАЕВ.

● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА ● РЕКЛАМА

ТУРИСТ

ТОШКЕНТ САЁҲАТ ВА ЭКСКУРСИЯЛАР БЮРОСИ

9 ДЕКАБРДАН 21 ДЕКАБРГАЧА
«ЎЗБЕКИСТОН» ТЕПЛОХОДИДА
ҚОРА ДЕНГИЗ БЎЙЛАБ

САЁҲАТГА ТАКЛИФ ЭТАДИ

БОЛГАРИЯ ВА РУМИНИЯГА ҲАМ КИРИБ ЎТАДИГАН «ЎЗБЕКИСТОН» ТЕПЛОХОДИНИНГ МАРШРУТИ ҚУЙИДАГИЧА: ОДЕССА, СЕВАСТОПОЛЬ, ЯЛТА, СОФИЯ, БУХАРЕСТ.

Саёҳатга чиқишни хоҳловчи кишилар қуйидаги ҳужжатларни расмийлаштиришлари лозим: турист анкетаси, ташкилот раҳбари партия ташкилотининг секретари ва маҳаллий комитет раисининг имзоси ҳамда муҳр билан тасдиқланган характеристика-рекомендация, маҳаллий комитет мажлиси қароридан раис ва секретарь имзоси ҳамда муҳр билан тасдиқланган кўчирма, саломатлик ҳақида справка, оқ фонда жилосиз қоғоздаги 3 дона фотосурат (4×5 см. ҳажмида).

Путёвка баҳоси — 515-716 сўм. Пул алмашиш фонди — 300 сўм.

Путёвкаларни нақд пулга ва пул ўтказиш йўли билан қуйидаги адресдан сотиб мумкин: Тошкент шаҳри, Намойишлар хиёбони, 5-уй, 8-хона. Телефонлар: 39-13-59, 39-43-73.

МАКУЛАТУРА ТОПШИРУВЧИ ГРАЖДАНЛАР ДИҚҚАТИГА!

ҚАБУЛ ПУНКТЛАРИДА АБОНЕМЕНТЛАР БЕРИЛАДИГАН КУНЛАРИ ҚУЙИДАГИ КИТОБЛАРГА АБОНЕМЕНТЛАР ТАРҚАТИЛАДИ:

— «ПУШКИННИНГ ДЎСТЛАРИ» — 18 октябрда ҳар қайси қабул пункида 50 тадан абонемент; 19 ва 20 октябрда ҳар қайси қабул пунктида 55 тадан абонемент тарқатилади.

— «МИНГ БИР КЕЧА» — 18 октябрда ҳар қайси қабул пунктида 50 тадан; 19 ва 20 октябрда ҳар қайси қабул пунктида 100 тадан абонемент тарқатилади.

— «ПУШКИННИНГ ДЎСТЛАРИ» китобига абонемент фақат бир вақтнинг ўзида 10 килограммдан кам бўлмаган миқдорда макулатура топширилганидан сўнг берилади.

Абонемент унда номи кўрсатилган китобни ҳар бир томи ҳисобига 20 килограммдан, жами 40 килограмм макулатура топширгандан сўнггина олиш ҳуқуқига кафолат беради.

Марка учун макулатура фақат абонемент кўрсатилган тақдирдагина қабул қилинади.

«МИНГ БИР КЕЧА» китоби учун абонемент фақат бир вақтнинг ўзида 15 килограммдан кам бўлмаган миқдорда макулатура ёки уч килограмм иккиламчи тўқимачилик материаллари (шерст, ип газлама латта-путталари топширилганидан сўггина берилади.

Аҳолига «Минг бир кеча» китоби учун абонементлар сотиш тартиби УзССР Госснаби ва Ўзбекистон ССР Госкомиздати томонидан 1984 йил 13 февралда тасдиқланган.

Абонементлар жума куни — соат 19.00 дан, шанба ва якшанба кунлари — соат 9.00 дан сотилади.

Ҳафтанинг бошқа кунлари макулатура абонемент маркалар комплектини тўлдириш ва 52-01 прейскуранти харид нархларида макулатура ва иккиламчи хом ашёларни чекланмаган миқдорда сотиб олиш учун қабул қилинади;

Топширилган 1 килограмм макулатура учун 2 тийин, топширилган 1 килограмм шерст, ярим шерст, латта-путталар учун 16 тийин ва топширилган 1 килограмм ип газлама, каноп ва қоплар учун 6 тийин ҳақ тўланади.

Қабул пунктларининг иш тартиби: ҳар куни, жумадан ташқари — соат 9.00 дан 18.00 гача, танаффус — соат 13.00 дан 14.00 гача, жума куни эса қабул пунктлари соат 11.00 дан 20.00 гача ишлайди, танаффус — соат 14.00 дан 15.00 гача.

Макулатуралар фақат даста-даста қилиб боғланган ва турлар бўйича газета, китоб-журнал, маиший картон ва ўраш қоғозлари тарзида алоҳида-алоҳида таҳланган ҳолда граждапларнинг қаерда яшаб туришларидан қатъий назар навбатга туриш тартиби билан қабул қилинади.

ҲУРМАТЛИ ГРАЖДАНЛАР!

Абонементлар сотиб олиш учун макулатура ва иккиламчи тўқимачилик материалларини қабул пунктларига актив равишда топшириш ноёб адабиётларнинг китоб савдоси шахобчаларига тезроқ келиб туришига имконият яратади.

ТОШКЕНТ ШАҲАР ИШЛАБ ЧИҚАРИШ-ТАЙЁРЛАШ КОРХОНАСИ.

театр

НАВОИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 15/X да **Мангулик**, 16/X да **Корсар**.

ҲАМЗА НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА —15/X да **Келинлар қўзғолони**, 16/X да **Ғариблар**.

МУҚИМИЙ НОМЛИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 16/X да **Тоҳир ва Зуҳра**.

цирк

ТОШКЕНТ ДАВЛАТ ЦИРКИДА — Т. Трофимова раҳбарлигидаги иллюзион-музикали ревю гастроллари (19.30).

кино

15 ОКТЯБРДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ШАФҚАТСИЗ РИНГ» — **Санъат саройи** (катта зал, жуфт соатларда, телефонлар 44-21-44, 44-21-34, 44-21-74), **Ватан** (тоқ соатларда), **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-05-01), **Тошкент Советининг 50 йиллиги** (тоқ соатларда, телефон 78-47-25).

«ҚУЙ ҲАЗИЛИНГНИ» — **Чайка** (тоқ соатларда, телефон 77-06-20). **Санъат саройи** (кичик зал, тоқ соатларда, сўнгги сеанс 19.00 да), **ВЛКСМ 30 йиллиги** (жуфт соатларда, телефон 33-44-52).

«ТУРМУШГА ЧИҚМАНГ, ҚИЗЛАР» — **Тинчлик** (тоқ соатларда: телефон 58-36-06).

16 ОКТЯБРДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

«ШАФҚАТСИЗ РИНГ» — **Санъат саройи** (катта зал, жуфт соатларда, телефонлар 44-21-34, 44-21-74),**Ватан** (тоқ соатларда, **Тошкент Советининг 50 йиллиги** (тоқ соатларда, телефон 78-47-25).

ҚУЙ ҲАЗИЛИНГНИ» — **Чайка** (тоқ соатларда, телефон 77-06-20), **Санъат саройи** (кичик зал, тоқ соатларда, сўнгги сеанс 19.00 да), **Москва** (тоқ соатларда, телефон 33-05-01), **Дружба** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 66-15-75), **Ўзбекистон ССР 25 йиллиги** (тоқ соатларда, телефон 53-65-87).

«ЛЕЙТЕНАНТ НЕКРАСОВНИНГ АЙБИ» — **ВЛКСМ 30 йиллиги** (жуфт соатларда телефон 33-44-52).

«ЭҲТИЁТСИЗЛИК БИЛАН ҚУНИШ» — **Искра** (жуфт соатларда, телефон 39-14-59).

«БОРИГА-БАРАКА» — **Қозоғистон** (жуфт ва тоқ соатларда, телефон 35-24-92), **Лисунов номли** (тоқ соатларда, телефон 96-34-02).

«МЎЪЖИЗАЛАР МАВСУМИ» — **С Раҳимов номли** (тоқ соатларда, телефон 48-46-71).

«ДЎЗАХДАН ҚОЧГАНЛАР» — **Хива** (20.30).

«ҚАЛБ» — **Фестиваль** (20.30, телефон 32-78-02).

БИЗНИНГ ФАЙЗЛИ БУРЧАК

БИЗ ХОНАДОНИМИЗДАГИ СЕВИМЛИ БУРЧАКДА ҲАР ОҚШОМ ЖАМУЛ-ЖАМ БЎЛАМИЗ, СУҲБАТ ҚУРАМИЗ, ТЕЛЕВИЗОР КЎРАМИЗ, ШАХМАТ ЎЙНАЙМИЗ, БУВИЛАРИМИЗ ЭСА ПАЙПОҚ ТЎҚИШАДИ......

ОЛМАЛИҚ МЕБЕЛЬ КОМБИНАТИДА ТАЙЁРЛАБ ЧИҚАРИЛАЁТГАН

«Грези» мебеллар термаси

КВАРТИРАНГИЗДАГИ СЕВИМЛИ БУРЧАКДА АНА ШУНДАЙ ФАЙЗ ЯРАТАДИ.

Бу мебеллар туркумида дам олиш учун барча керакли буюмлар муҳайё: ДИВАН-КРОВАТЬ, ИККИ КРЕСЛО, ЖУРНАЛ СТОЛЧАСИ.

ЧИРОЙЛИ ВА ЗАМОНАВИЙ БЕЗАКЛАНГАН БУ МЕБЕЛЛАР ТУРКУМИ КВАРТИРАНГИЗДА ФАЙЗ ВА ҚУЛАЙЛИК ЯРАТАДИ

ЎЗБЕКПРОЕКТМЕБЕЛЬ» ИЛМИЙ-ИШЛАБ ЧИҚАРИШ БИРЛАШМАСИ
(телефон 55-22-89).

«СОЮЗТОРГРЕКЛАМА» БУТУНИТТИФОҚ БИРЛАШМАСИНИНГ ЎЗБЕКИСТОН РЕКЛАМА АГЕНТЛИГИ.

ТВ

сешанба

15 ОКТЯБРЬ

● МТ I

15.00 Янгиликлар.
15.20 Ҳужжатли фильмлар: «Нолинчи цикл», «Саккизинчи «Б». Ким бўлсам экан?»
16.00 СССР халқ артисти, композитор М. Заринь.
16.35 М. Ю. Лермонтов лирикаси.
17.15 «Буратино кўргазмаси».
17.45 ГФР ТЕЛЕВИДЕНИЕСИНИНГ ПРОГРАММАСИ.
18.45 «Сиз яратган боғ».
19.15 «Дунё воқеалари».
19.30 Телефильм.
19.50 «13-шайтонча». Мультфильм.
20.00 «Бошқаси». Телевизион бадиий фильм премьераси (ГФР).
21.30 «Время».
22.05 Санъат усталарининг концерти.
23.15 «Дунё воқеалари».

● МТ II

18.30 Янгиликлар.
18.50 Духовой оркестр концерти.
19.00 «Хонадонингиздаги гуллар».
19.15 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
20.00 «Музикали киоск».
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.45 «Пермь ёғоч ҳайкалтарошлиги». Телефильм.
20.55 «Театр, кино ва телевидениеда музика» кўрсатуви саҳифаларида».
21.30 «Время».
22.05 Тасвирий санъат. «Музейга ҳадя этиб...»
22.30 Хоккей бўйича СССР чемпионати. «Динамо» (Москва) — МАСК. 2 ва 3-даврлар.

● ЎзТВ I

18.00 Янгиликлар.
18.15 «Алдаркўса». Мультфильм.
18.30 Ўсмирлар учун. «Тенгдош» (рус.).
19.10 Ўзбекистонда ЧССР экономикаси ва техникаси кунлари. «Энг яқин шерик». Ҳужжатли фильм.
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.50 Ўзбекистон ёзувчиларининг IX съезди олдидан. «Ёзувчи ва замон».
20.20 «Чимёнда бир кун». Ҳужжатли фильм («Ўзбектелефильм»).
20.30 «Ахборот».
20.50 «Камолот сари». ЎзССРда хизмат кўрсатган артист, А. Навоий номли Давлат академик Катта театрининг солисти Х. Бозоров.
21.30 Москва. «Время».
22.05 «Хирмонингизга барака». Пахтакорлар учун кўрсатув ва концерт.
23.15 «Ургут жилолари». Ҳужжатли фильм («Ўзбектелефильм»).
23.30 Кўрсатувлар программаси.

● ЎзТВ II

9.00 — 16.15 МТ II
18.05 Кўрсатувлар программаси.
18.10 «Мари». Телефильм.
18.20 Ўқитувчи экрани. Бошланғич звенога диққат ва ғамхўрлик қилайлик (рус.).
16.50 «Кентаврлар». Бадиий фильм. 2-серия.
20.00 Тошкент янгиликлари.
20.20 «Эртага — премьера». Кўрсатувни кинодраматург Ф. Мусажонов олиб боради (такрорий).
21.30 МТ II

чоршанба

16 ОКТЯБРЬ

● МТ I

9.00 «Время».
9.40 Шахмат бўйича жаҳон чемпионати. Информацион кўрсатув.
9.55 «Буратино кўргазмаси».
10.25 Ҳужжатли фильмлар: «Дарахтлар ўсаверсин», «Перегон».
11.05 «Музика ва поэзия».
11.35 «Саёҳатчилар клуби».
12.35 Янгиликлар.
15.00 Янгиликлар.
15.20 «Тажрибада синаб кўрилган». Ҳужжатли фильмлар: «Бригада пудрати», «Шаҳар учун полиз», «Бир кашфиёт тақдири».
16.05 «Тоғларда баҳор».
16.30 Ю. Олеша ижоди.
17.15 «Стадион ҳамма учун».
17.45 «...16 ёшгача ва ундан катталар».
18.30 «Ҳам даво, ҳам тарбия». Илмий-оммабоп фильм премьераси. Саратов шаҳар даволаш-меҳнат профилакторийлари ва наркологик муассасаларида сурункали алкоголизмни даволаш ҳақида.
18.40 «Фан ва турмуш». Қозоғистон ССР Фанлар академияси.
19.10 «Дунё воқеалари».
19.25 Шахмат бўйича жаҳон чемпионати. Информацион кўрсатув.
19.40 «Ўнгача санашни биладиган эчки боласи ҳақида». Мультфильм.
19.50 «Оловли йўллар» киноромани (давоми). «Курашаётган Туркистон». Телевизион бадиий фильм премьераси («Ўзбекфильм»). 1-қисм.
21.30 «Время».
22.00 Футбол бўйича жаҳон чемпионатининг саралаш матчи. СССР — Ирландия терма командалари.
23.45 «Дунё воқеалари».

● МТ II

9.00 Эрталабки гимнастика.
9.15 «Порла, «Огонёк». Телефильм.
9.35, 10.35 География. 7-синф. СССР фойдали қазилмалари ва уларнинг геологик тузилиши.

* * *

18.30 Янгиликлар.
18.45 «Обиҳаёт». Телефильм.
19.00 «Қишлоқ янгиликлари».
20.00 «Товарлар, хизмат кўрсатиш тармоқлари, реклама».
20.30 «Тунингиз хайрли бўлсин, кичкинтойлар».
20.45 «Халқаро панорама».
21.30 «Время».
22.00 Экранда—кинокомедия. «Тўрт юрак». Бадиий фильм.

● ЎзТВ I

7.30 Ритмик гимнастика.
7.50 «Салом, кичкинтойлар!» Мультфильм.
8.00 «Тонгги тароналар».
8.10 Ишчи ёшлар учун. «Беш йиллик одимлари».
8.20 «Бизнинг спорт давримиз». Телефильм.
8.30 «Ахборот».

* * *

18.00 Янгиликлар.
18.15 «Полизчи хўтик», «Янги эртак». Қўғирчоқ фильмлар.
18.45 «Сўз кетидан сўз келар». Рус тилида сўзлашишга ўргатиш.
19.00 «Ҳуқуқ-тартиботни мустаҳкамлаш — умумхалқ иши» (рус.).
19.30 «Ахборот» (рус.).
19.50 «Бугун оламда нима гап?» Халқаро аҳвол кундалиги.
20.05 «Халқлар дўстлиги — адабиётлар дўстлиги».
20.30 «Ахборот».
20.55 «Музика истиқболи эгалари». М. Ашрафий номли Тошкент давлат консерваторияси халқ чолғу оркестри ижро этади.
21.30 Москва. «Время».
22.00 «Кино оламида». Кўрсатувни киношунос Х. Акбаров олиб боради.
23.05 Ўзбекистонда ЧССР экономикаси ва техникаси кунлари. «Мен ёшлик элексирини қандай қидирдим». Телефильм.
23.20 Кўрсатувлар программаси.

● ЎзТВ II

9.00 — 16.15 МТ II
18.05 Кўрсатувлар программаси.
18.15 «Ёшлик» студияси кўрсатади. «Ёдимизда, қалбимизда ҳамиша» (рус., такрорий).
18.40 «Оилавий ҳаётдан лавҳалар». Бадиий фильм.
20.00 Тошкент янгиликлари.
20.25 «Ҳазил қўшиқлар, рақслар».
21.00 «Сизнинг томорқа хўжалигингизда».
21.30 МТ II

ТОШКЕНТ ОҚШОМИ («ВЕЧЕРНИЙ ТАШКЕНТ») —орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и Ташгорсовета.

(Газета бир йилда 300 марта чиқади).

БИЗНИНГ АДРЕС:
700047, ТОШКЕНТ ШАҲРИ,
ЛЕНИНГРАД КЎЧАСИ, 32.

Телефонлар: секретариат — 33-57-02: бўлимлар: партия турмуши — 32-53-66; саноат — 33-08-74; қурилиш — 32-58-85; шаҳар хўжалиги — 32-55-39; Совет қурилиши ва ҳуқуқ —32-54-19; фан, мактаб, олий ўқув юртлари — 32-53-10; адабиёт ва санъат —32-56-81; ахборот —33-28-95; спорт ва ҳарбий ватанпарварлик ишлари— 32-55-32; хатлар — 33-29- 70; эълонлар бўлими— 33-81-42

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

Р—12556. А-2239. Индекс 64690 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10